

Almatyński Kurier Polonijny

№1(45)
2025

ЖУРНАЛ ПОЛЬСКОЙ ДИАСПОРЫ КАЗАХСТАНА

W numerze:

Z KRAJU I ZE ŚWIATA

Odnaczenia dla
wybitnych działaczy

Z KRAJU I ZE ŚWIATA

Pawłodarska
Polonio – gratulacje!

REPATRIACJA

Nowelizacja ustawy
o repatriacji

**Sławosz
Uznański:**

drugi Polak
jest w kosmosie!

Zapraszamy na pierwsze Światowe Spotkanie Młodej Polonii

Polonia
2025
— Camp

Jeśli masz 18-30 lat, mieszkasz poza granicami Polski i identyfikujesz się jako osoba polskiego pochodzenia, to Polonia_Camp 2025 jest właśnie dla Ciebie.

**Spotkamy się
17-20 lipca 2025 r.
w Polsce!**

Więcej informacji
znajdziesz na stronie
www.poloniacamp.pl

**Rejestracja
na wydarzenie**

ZGŁOŚ SIĘ JUŻ DZIŚ!

Patronat

Finansowanie

Organizatorzy

INSTITUT SPRAW
PUBLICZNYCH

W numerze/ В номере:

Z KRAJU I ZE ŚWIATA

Odnaczenia dla wybitnych działaczy polonijnych	2
Награды для заслуженных деятелей Полонии Казахстана	3
Dzień Wdzięczności – wspólna pamięć i przyjaźń narodów	4
Dzień Pamięci Ofiar Represji Politycznych – hołd dla przeszłości, wdzięczność dla Kazachstanu	5
Pawłodarska Polonio – gratulacje z okazji jubileuszu!	6
С Юбилеем, Павлодарская «Полония»!	8
Magia przygotowań do Wielkanocy – tradycja, wspólnota i nadzieja	11
Wiosna w Szczucińsku – Polonijne świętowanie tradycji i wspólnoty	12
Spotkanie z uczniami w Gimnazjum nr 23 w Ałmaty	14
Zjednoczeni jak jedna rodzina – na Majówce	15
Kolonia dla dzieci i młodzieży polonijnej	16
Prezentacja książki «Ałtynszasz» w Muzeum Pierwszego Prezydenta w Astanie ...	18
Prezentacja książki «Алтыншаш» в Музее первого президента в Астане	19
Polskie klasy w Gimnazjum nr 23 w Ałmaty będą kontynuować działalność!	20
Польским классам алматинской школы №23 быть!	21
Rowerowa wyprawa po zamrożonym jeziorze Bałchasz	22
Radosne świętowanie Dnia Dziecka w Astanie	23

RODZINNE HISTORIE

Cienka nić pamięci	24
Tonka nить памяти	26

REPATRIACJA

Sejm uchwalił nowelizację ustawy o repatriacji	28
--	----

PIĘKNA NASZA POLSKA CAŁA

Znamy już program POLONIA_CAMP 2025	30
Polska na orbicie. Misja IGNIS wystartowała!	32
Polski astronauta	34
Kopernik, Chopin, Szyborska... i nie tylko – czyli polskie dziedzictwo wraz ze Sławoszem Uznańskim-Wiśniewskim na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej ...	35
Wyniki Konkursu translatorskiego	37

Периодичность – один раз в квартал
Typ czasopisma – kwartalnik

СОБСТВЕННИК И ИЗДАТЕЛЬ:
Польский центр культуры «Вензь» в Алматы
WYDAWCA:
Centrum Kultury Polskiej «Więź» w Ałmaty

Журнал зарегистрирован
в Министерстве культуры
и информации РК.
Регистрационное свидетельство
№ 13344 от 12.02.2013 г.

ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР: Юрий Серебрянский

АДРЕС РЕДАКЦИИ:
010000, г. Астана, ул. Бигельдинова, 8/1
zwiazekpolakowkz@gmail.com
www.wienz.kz

№ 1 (45) 2025 года

НАД НОМЕРОМ РАБОТАЛИ:
Юрий Серебрянский, Катажина Островская,
Олег Червинский, Олег Васюренко,
Анастасия Червинская, Нина Вольвач

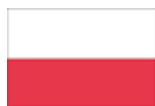
Тираж: 2000 экземпляров.

ТИПОГРАФИЯ:
«Print House Gerona», Алматы.

ФОТО НА ОБЛОЖКЕ:
Славос Узнанский, второй польский
космонавт в истории.
Фото: © Polska Agencja Kosmiczna.
Подробнее о нём и его миссии -
на стр. 32-36 журнала

Перепечатка материалов возможна
только по согласованию и с обязательной
ссылкой на «Алматинский Курьер
Полонийный»

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie
może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem
Senatu RP ani Fundacji «Pomoc Polakom
na Wschodzie» im. Jana Olszewskiego

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2025 roku

Проект профинансирован из средств Канцелярии Сената Республики Польша в рамках осуществления опеки Сената над Полонией и поляками за рубежом в 2025 году

Odznaczenia dla wybitnych działaczy polonijnych

Z OKAZJI ŚWIĄT MAJOWYCH PREZES RADY MINISTRÓW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ DONALD TUSK NADAŁ ODZNACZENIA PAŃSTWOWE ZASŁUŻONYM DZIAŁACZOM ZWIĄZKU POLAKÓW W KAZACHSTANIE: KATARZYNIĘ OSTROWSKIEJ – PREZES ZPK, A TAKŻE REGIONALNYM LIDEROM POLONIJNYM: RUSŁANIE ŚNIEGURSKIEJ, WIKTOROWI RADOMSKIEMU, HELENIE ROGOWSKIEJ I WALENTYNIE KORNIWEJ, ORAZ NAUCZYCIELOM SKIEROWANYM DO PRACY W KAZACHSTANIE PRZEZ ORPEG: KAMILI PÓŁTORZYCKIEJ I STANISŁAWOWI KAMIŃSKIEMU.

Konsul Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Astanie, Grzegorz Stykowski, wystąpił do Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o przyznanie odznaki będącej zaszczytnym, honorowym wyróżnieniem za zasługi dla Polonii i Polaków za granicą.

Podczas przyjęcia w Ambasadzie RP w Astanie, w ramach obchodów Dnia Polonii i Polaków za Granicą, Wicekonsul, Pani Monika Łaskarzewska-Łuckiewicz, odczytała nazwiska wyróżnionych, a Chargé d'Affaires a.i., Pan Michał Łabenda, uroczyście wręczył odznaki wraz z dyplomami potwierdzającymi ich nadanie.

Odznakę stanowi medal o kształcie sugerującym kontury Polski, przedstawiający kwiaty dwóch róż – białej i czerwonej – z umieszczonym pośrodku posrebrzonym wizerunkiem orła. Róże symbolizują wdzięczność, szacunek i pamięć. Na odwrotnej stronie medalu znajduje się napis: «ZASŁUŻONY DLA POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ».

Napis na dyplomie brzmi: «W uznaniu szczególnych zasług w zakresie umacniania polskiej tożsamości narodowej za granicą». Dla liderów Związku Polaków w Kazachstanie odznaka ta stanowi bardzo ważny symbol uzna-

nia – zarówno za ich wkład w budowanie więzi polonijnych z Polską, jak i za wysiłki podejmowane na rzecz Polonii i Polaków za granicą. Organizacje polonijne w Kazachstanie od pokoleń pielęgnują polskość i przekazują polskie tradycje dzieciom oraz młodzieży.

Wracając do przyjęcia – w programie wydarzenia znalazło się odegranie hymnów narodowych: Republiki Kazachstanu, Rzeczypospolitej Polskiej oraz Unii Europejskiej («Oda do Radości»). Po hymnach głos zabrał Chargé d'affaires Ambasady RP w Kazachstanie, pan Michał Łabenda, który wygłosił przemówienie powitalne. Następnie przemawiał gość honorowy – wiceminister spraw zagranicznych Republiki Kazachstanu, pan Roman Wasilenko, który w swoim wystąpieniu podkreślił znaczenie relacji kazachsko-polskich.

Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem i zgromadziło licznych przedstawicieli korpusu dyplomatycznego, organizacji międzynarodowych w Astanie, a także członków mniejszości polskiej. Obchody Święta Konstytucji uświetnił występ kwartetu smyczkowego, który zaprezentował różnorodny repertuar muzyczny.

Награды для заслуженных деятелей Полонии Казахстана

НАКАНУНЕ МАЙСКИХ ПРАЗДНИКОВ (ДЕНЬ КОНСТИТУЦИИ И ДЕНЬ ПОЛОНИИ И ПОЛЯКОВ ЗА ГРАНИЦЕЙ) ПРЕДСЕДАТЕЛЬ СОВЕТА МИНИСТРОВ РЕСПУБЛИКИ ПОЛЬША ДОНАЛЬД ТУСК ПРИЗНАЛ ГОСУДАРСТВЕННЫЕ НАГРАДЫ ЗАСЛУЖЕННЫМ ДЕЯТЕЛЯМ СОЮЗА ПОЛЯКОВ В КАЗАХСТАНЕ: КАТАЖИНЕ ОСТРОВСКОЙ – ПРЕДСЕДАТЕЛЮ СПК, РЕГИОНАЛЬНЫМ ЛИДЕРАМ ПОЛЬСКОЙ ДИАСПОРЫ: РУСЛАНЕ СНЕГУРСКОЙ, ВИКТОРУ РАДОМСКОМУ, ЕЛЕНЕ РОГОВСКОЙ И ВАЛЕНТИНЕ КОРНЕВОЙ, А ТАКЖЕ УЧИТЕЛЯМ, НАПРАВЛЕННЫМ НА РАБОТУ В КАЗАХСТАН ЧЕРЕЗ ORPEG: КАМИЛЕ ПУЛТОЖИЦКОЙ И СТАНИСЛАВУ КАМИНЬСКОМУ.

Консул Консульского отдела Посольства Республики Польша в Астане пан Гжегож Стыковский обратился к председателю Совета Министров Республики Польша с ходатайством о присуждении нагрудного знака, являющегося почётным знаком отличия за заслуги перед Полонией.

Во время торжественного майского приёма в Посольстве Республики Польша в Астане вице-консул пани Моника Ласкажевска-Луцкевич огласила имена награждённых, а Временный поверенный в делах пан Михал Лабенда вручил нагрудные знаки и дипломы, в рамках празднования Дня Полонии и Поляков за границей.

Знак отличия представляет собой медаль, форма которой напоминает очертания Польши. Она состоит из двух рядом стоящих роз в национальных цветах Польши – белом и красном – с посеребрённым изображением Польского орла в центре. Розы символизируют благодарность, уважение и память. На оборотной стороне медали размещена надпись: «За заслуги для Полонии и Поляков за границей».

Надпись на дипломе гласит: «В знак признания особых заслуг в деле укрепления польской национальной идентичности за границей». Для лидеров Союза поляков в Казахстане этот знак является важным

символом признания их вклада в укрепление связей польской диаспоры в Казахстане с Польшей. А также их многолетней работы на благо Полонии. Полонийские организации в Казахстане из поколения в поколение бережно хранят польские традиции и передают их своим детям и молодёжи.

Возвращаясь к торжественному приёму – он открылся исполнением государственных гимнов Республики Казахстан, Республики Польша и Европейского Союза («Ода к радости»). После гимнов с приветственным словом выступил Временный поверенный в делах Посольства Республики Польша в Казахстане пан Михал Лабенда. Затем слово было предоставлено почётному гостю заместителю министра иностранных дел Республики Казахстан господину Роману Василенко, который в своей речи подчеркнул важность казахстанско-польских двусторонних отношений в сфере экономики, политики и культуры.

Мероприятие вызвало большой интерес и собрало многочисленных представителей дипломатического корпуса, международных организаций в Астане, а также членов Полонии. Празднование Дня Конституции украсило выступление струнного квартета, представившего разнообразную музыкальную программу.

Dzień Wdzięczności – wspólna pamięć i przyjaźń narodów

CZŁONKOWIE ZWIĄZKU POLAKÓW «POLONIA» Z REJONU ASTRACHAŃSKIEGO WZIĘLI UDZIAŁ W UROCZYSTOŚCIACH Z OKAZJI DNIA WDZIĘCZNOŚCI, ŚWIĘTA PAŃSTWOWEGO OBCHODZONEGO W KAZACHSTANIE. WYDARZENIE ODBYŁO SIĘ POD HASŁEM «JEDEN KRAJ, JEDEN NARÓD, JEDNO PRZEZNACZENIE» I ZOSTAŁO ZORGANIZOWANE PRZEZ MIEJSCOWE STRUKTURY ZGROMADZENIA NARODU KAZACHSTANU.

Pani Rusłana Śniegurska, przewodnicząca «Polonii», w swoim przemówieniu przypomniała dramatyczne losy Polaków deportowanych do Kazachstanu w 1936 roku. Z głębokim wzruszeniem mówiła o pomocy, jakiej nasi rodacy doświadczyli od kazachskiego narodu: – To dzięki dobroci, współczuciu i gościnności Kazachów nasi przodkowie przetrwali trud zesłania i mogli rozpocząć nowe życie na kazachskiej ziemi – powiedziała.

Jej słowa spotkały się z gorącym przyjęciem – długie oklaski i wzruszenie wielu obecnych, szczególnie starszego pokolenia, były dowodem na to, jak żywa pozostaje pamięć o wspólnej historii.

Uroczystości miały charakter nie tylko oficjalny, ale i bardzo osobisty. Po przemówieniach uczestnicy spotkali się przy herbacie, dzieląc się historiami swoich rodzin – losami splecionymi z dziejami Kazachstanu i wspólnot narodowych, które w nim żyją.

Nie zabrakło też części artystycznej. W koncercie wystąpili przedstawiciele różnych narodowości,

a wśród pieśni rozbrzmiały również melodie polskie, przypominające o bogactwie kultury naszej mniejszości narodowej w Kazachstanie.

Dzień Wdzięczności w Rejonie Astrachańskim był nie tylko świętem pamięci, ale też świętem wspólnoty i przyjaźni – tej, która przetrwała najtrudniejsze czasy i dziś daje nadzieję na przyszłość opartą na wzajemnym szacunku i współdziałaniu.

Dzień Pamięci Ofiar Represji Politycznych – hołd dla przeszłości, wdzięczność dla Kazachstanu

31 MAJA TO W KAZACHSTANIE DZIEŃ SZCZEGÓLNY – DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR REPRESJI POLITYCZNYCH, USTANOWIONY DECYZJĄ WŁADZ PAŃSTWOWYCH PO ODZYSKANIU NIEPODLEGŁOŚCI.

Upamiętnia on miliony niewinnych osób, które padły ofiarą stalinowskiego terroru – rozstrzelanych, więzionych i deportowanych do obozów pracy w latach 20., 30. i 40. XX wieku. Prześladowania te dotknęły całe narody. Szacuje się, że ponad 5 milionów ludzi z różnych stron byłego ZSRR zostało zesłanych właśnie do Kazachstanu.

Tylko w latach 1921-1954 skazano tu blisko 100 tysięcy osób, z czego około 25 tysięcy straciło życie. Choć dane te pochodzą z badań archiwalnych, nie oddają w pełni ogromu tragedii – wiele wyroków kończyło się formułą «bez prawa do korespondencji», co najczęściej oznaczało karę śmierci i brak informacji dla rodzin.

Dla wielu zesłańców ziemia kazachska stała się nowym domem. Mimo bólu i cierpienia znaleźli tu schronienie i ludzką solidarność.

W 2022 roku we wsi Pietrowka (obwód akmołiński) odsłonięto Pomnik Wdzięczności Narodowi Kazach-

skiemu – wyraz hołdu i podziękowania za okazane serce deportowanym Polakom, którzy w 1936 roku trafili tu przymusowo z ojczyzny. Wokół pomnika powstaje Park Zesłańców Polskich, który stale się rozrasta. W tym roku posadzono tam ponad 100 drzew i sadzonek, symbolizujących życie, pamięć i nadzieję.

W dniu 17 maja 2025 roku młodzież z parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Astanie wraz ze Związkiem Polaków w Kazachstanie zasadziła ponad 30 drzew i złożyła kwiaty pod pomnikiem. Uroczystość uświetnił swoją obecnością Arcybiskup Tomasz Peta, Metropolita Astany, który wygłosił okolicznościowe przemówienie i podziękował mieszkańcom Pietrowki za opiekę nad miejscem pamięci oraz za nieustanne wsparcie.

Spotkanie zakończyło się wspólnym posiłkiem – tradycyjnym kazachskim płowem, przyrządzonym w ogromnym kazanie na świeżym powietrzu. W serdecznej atmosferze, pod błękitnym niebem, mieszkańcy i goście razem uczcili pamięć ofiar oraz wyrazili wdzięczność za współczesne więzi łączące oba narody.

Pawłodarska Polonia – gratulacje z okazji jubileuszu!

JUBILEUSZ TO ZAWSZE WYJĄTKOWE I WZRUSZAJĄCE WYDARZENIE, SZCZEGÓLNIE GDY ŚWIĘTUJEMY OKRĄGLĄ ROCZNICĘ ISTNIENIA ORGANIZACJI JEDNOCZĄCEJ LUDZI O WSPÓLNYCH WARTOŚCIACH I CELACH. TAKĄ WŁAŚNIE WSPÓLNOTĄ JEST STOWARZYSZENIE POLAKÓW OBWODU PAWŁODARSKIEGO «POLONIA», KTÓRE W TYM ROKU OBCHODZI 30-LECIE SWOJEJ DZIAŁALNOŚCI. W PRZYGOTOWANIU OBCHODÓW TEGO DONIOSŁEGO JUBILEUSZU ZAANGAŻOWANI BYLI NIEMAL WSZYSCY CZŁONKOWIE SPOŁECZNOŚCI POLONIJNEJ – OD SENIORÓW PO NAJMŁODSZE POKOLENIE.

Symbolem rozpoczęcia roku jubileuszowego było spotkanie pt. «*Jak to było*», które odbyło się 24 stycznia br. przy «okrągłym stole». Data ta nie była przypadkowa – właśnie 24 stycznia 1995 roku zarejestrowano oficjalnie Stowarzyszenie w składzie Zgromadzenia Narodu Kazachstanu obwodu pawłodarskiego, z którym Polonia dzieli swój początek.

W spotkaniu, przebiegającym w serdecznej atmosferze, uczestniczyli przedstawiciele różnych pokoleń: zasłużeni seniorzy – współtwórcy stowarzyszenia, wieloletni działacze oraz młodzież, która wnosi świeżość i nową energię w życie organizacji. Ze wzruszeniem wspominano początki działalności, kluczowe etapy rozwoju oraz najważniejsze wydarzenia zapisane w

historii stowarzyszenia. Szczególne uznanie poświęcono pierwszym prezesom – Julii Woroninej i Witalijowi Świącickiemu, który przez 24 lata z oddaniem kierował pracą «Polonii». To dzięki ich pasji, determinacji i wsparciu współpracowników udało się ocalić i pomnożyć dziedzictwo polskiej kultury w regionie Nadirtysza pawłodarskiego.

Główne uroczystości jubileuszowe odbyły się 5 kwietnia, a swoją obecnością zaszczylic je wyjątkowi goście: chargé d'affaires a.i. RP Pan Michał Łabenda wraz z małżonką, wicekonsul Marią Łabendą. W ramach wizyty odwiedzili oni parafię pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus, gdzie spotkali się z proboszczem, ks. Łukaszem Chłopkiem, a następnie udali się na Cmentarz Suworowski, by oddać hołd represjonowanym Polakom.

Podczas jubileuszowego «okrągłego stołu» zaprezentowano film «*Polonia wczoraj i dziś*», przedstawiający historię stowarzyszenia, jego osiągnięcia oraz współczesne działania promujące polską kulturę, historię i tradycję. Ważnym momentem wydarzenia była ceremonia wręczenia podziękowań i wyróżnień zasłużonym działaczom – seniorom, wolontariuszom, młodzieży – którzy nieustannie przyczyniają się do rozwoju wspólnoty.

Dyplomy wręczyli: Pan Michał Łabenda, kierowniczka wydziału ds. stosunków międzyetnicznych K.I. Doszczanowa oraz lider młodzieżowej organizacji «Zgromadzenie Młodzieży» R.R. Smailow.

Kulminacyjnym punktem uroczystości był galowy koncert w sali «Szanyrak». Oficjalną część otworzyła zastępczyni akima obwodu pawłodarskiego, pani A.K. Malikowa, dziękując działaczom «Polonii» za ich pracę. Chargé d'affaires a.i. RP Pan Michał Łabenda uhonorował pamiątkowymi upominkami zespoły «Narcyz» oraz «Syreny», które również świętują jubileusze. Gratulacje złożyła także przewodnicząca Związku Polaków w Kazachstanie, pani Katarzyna Ostrowska, przekazując listy gratulacyjne oraz pamiątki najbardziej zaangażowanym członkom stowarzyszenia.

Część artystyczna koncertu, łącząca pokolenia artystów, rozpoczęła się od «Poloneza Ogińskiego». W programie znalazły się polskie i kazachskie pieśni oraz tradycyjne polskie tańce – pełne pasji, wdzięku i szacunku do kultury przodków. Gromkie brawa publiczności były najlepszym dowodem uznania dla artystów.

Na zakończenie tego wyjątkowego dnia przewodnicząca Stowarzyszenia, pani Olga Głazaczewa (Derkulska), podziękowała wszystkim uczestnikom, gościom honorowym, widzom i przyjaciołom. Szczególne wyrazy wdzięczności skierowała do Pana Michała Łabendy, konsula Grzegorza Stykowskiego, pani konsul Moniki Łaskarszewskiej-Łuckiewicz oraz do pana Jacka Pedrycza – dyrektora firmy «ZUMIR Mikrosfera», za wsparcie, bez którego organizacja obchodów nie byłaby możliwa.

Podsumowując trzy dekady działalności, warto podkreślić, że pawłodarska «Polonia» zawsze była otwarta na współpracę – zarówno z partnerami w Kazachstanie, jak i za granicą. Szczególne podziękowania kie-

rujemy do ORPEG, dzięki któremu do Pawłodaru przyjeżdżają nauczyciele języka polskiego, pracujący w stowarzyszeniu oraz w Szkole Odrodzenia Narodowego im. K.B. Darżumana. Dziękujemy również Fundacji «Pomoc Polakom na Wschodzie» im. Jana Olszewskiego oraz Stowarzyszeniu «Wspólnota Polska» za nieustanne wsparcie projektów edukacyjnych i kulturalnych.

Nasza działalność nie byłaby możliwa bez zaangażowania wielu organizacji polonijnych w Kazachstanie. Udział w ważnych wydarzeniach takich jak: fora polonijne, organizowane przez Związek Polaków w Kazachstanie, konkurs recytatorski «Kresy» w Karagandzie, Festiwal Piosenki Polskiej «Polonia Śpiewająca» w Koksztetu, Festiwal Piosenki Anny German «Echo miłości», Festiwal Kina Polskiego «Wisła», wirtualne biegi polonijne organizowane przez stowarzyszenie «Polska Jedność» w Astanie i wiele innych jednoczy nas i sprzyja promocji polskiego dziedzictwa.

Z serca dziękujemy wszystkim partnerom, przyjaciołom i sympatykom «Polonii» za wspólne lata działalności. Niech przed nami będzie jeszcze wiele pięknych chwil, inspirujących inicjatyw i wspólnych powodów do dumy!

С Юбилеем, Павлодарская «Полония»!

ЮБИЛЕЙНАЯ ДАТА – ВСЕГДА ВОЛНИТЕЛЬНОЕ И ЗНАЧИМОЕ СОБЫТИЕ, ОСОБЕННО КОГДА РЕЧЬ ИДЁТ О КРУГЛОЙ ДАТЕ СООБЩЕСТВА ЛЮДЕЙ, ОБЪЕДИНЕННЫХ ОБЩЕЙ ИДЕЕЙ, ЗАМЫСЛАМИ И ЦЕЛЮЮ. ТАКОВЫМ ЯВЛЯЕТСЯ НАШЕ ПАВЛОДАРСКОЕ ОБЛАСТНОЕ ОБЩЕСТВО ПОЛЯКОВ «ПОЛОНИЯ», ОТМЕТИВШЕЕ В ЭТОМ ГОДУ 30-ЛЕТИЕ СО ДНЯ СВОЕГО ОСНОВАНИЯ.

Этой знаменательной дате предшествовала серьёзная подготовка, в которую были включены практически все члены общества, от старейшин до молодёжи.

Знаковым началом юбилейного года стало проведение тематического круглого стола под названием «Как это было», состоявшегося 24 января 2025 года. Мероприятие было приурочено к памятной дате – официальной регистрации общества в 1995 году, в составе Ассамблеи народа Казахстана Павлодарской области, с которой польское общество является ровесником.

Встреча, прошедшая в теплой и неформальной обстановке, объединила представителей разных поколений. Среди приглашённых были старейшины Польского общества, стоявшие у его истоков, активисты, внесшие весомый вклад в его развитие, а также представители молодого поколения, придающие новое дыхание «Полонии». Было отраднo наблюдать, как встречались люди, не видевшиеся в течение многих лет, делились своими впечатлениями и воспо-

минаниями, с особым теплом вспоминая первых руководителей общества: Юлию Воронину, первого председателя общества, и Виталия Свинцицкого, возглавлявшего «Полонию» в течение 24 лет. Благодаря сплоченной команде единомышленников, члены общества сохраняли и приумножали духовное наследие польской культуры в Павлодаре на протяжении тридцати лет.

Главное торжество состоялось 5 апреля – в день юбилея, который ознаменовался приездом почётных гостей: временного поверенного Республики Польша в Астане господина Михала Лабенды и его супруги, вице-консула Марии Лабенды.

Гости сначала посетили Католический Приход Святой Терезы Младенца Иисуса, где прошла встреча с настоятелем прихода – отцом Лукашем Хлопеком, в сопровождении которого были возложены цветы к мемориалу памяти поляков Павлодара на Суворовском кладбище.

Почётные гости приняли участие в работе юбилейного круглого стола, ставшего важной частью праздничной программы. Одним из ключевых моментов встречи стала презентация фильма «Полония: вчера и сегодня», в котором была отражена история становления общества, его достижения и сегодняшняя деятельность.

Продолжила встречу торжественная церемония награждения. Проведённая совместно с руко-

Witali Świącicki przez 24 lata kierował pracą «Polonii»
Виталий Свинцицкий 24 года руководил работой «Полонии»

водителем отдела по межэтническим отношениям К. И. Дощановой и лидером молодёжной организации «Ассамблея Жастары» Р. Р. Смаиловым, она стала ярким символом признания заслуг членов нашего общества. Благодарственные грамоты и почётные награды были вручены волонтерам, молодым активистам, старейшинам и всем, кто помогает сохранять и приумножать культурное наследие Польской общины в регионе.

В завершение встречи руководитель Польского общества Ольга Глазачёва (Деркульская) выразила искреннюю благодарность всем участникам и почётным гостям, разделившим с нами радость юбилейного торжества. Особую благодарность председатель общества выразила Посольству Республики Польша в Астане в лице господина Михала Лабенды, консулов Гжегожа Стыковского и Моника Ласкажевской-Луцкевич, поблагодарив за внимание, участие и финансовую поддержку юбилейного мероприятия и деятельности польского общества в Павлодаре в целом.

Также слова признательности были адресованы директору ТОО «ЗУМИР Микросфера» Яцеку Пэдрычу, за оказанное содействие и финансовую поддер-

жку, без которой проведение столь значимого события было бы затруднительным.

Ярким завершением юбилейного дня стала праздничная программа, объединившая артистов разных поколений: от юных участников до уважаемых ветеранов, которая началась с традиционного польского танца «Полонез-мазурка» в исполнении коллективов «Syreny» и «Narcyz».

Но вначале с поздравительным словом выступила заместитель акима Павлодарской области А. К. Маликова, которая вручила награды заслуженным деятелям Полонии. Особенно волнительно было принимать из рук pana Посла памятные подарки для музыкальных коллективов «Полонии»: молодежно-вокально-хореографического ансамбля «Narcyz» и женского ансамбля «Syreny», ведь в этом году они тоже отмечают юбилейные даты своей творческой деятельности.

Искреннюю признательность членам Павлодарской «Полонии» за плодотворную работу выразила Председатель Союза поляков в Казахстане Катажина Островская, вручив благодарственные письма и памятные подарки наиболее заслуженным, в том числе, активистам молодежного крыла «Полонии».

На сцене исполнялись не только польские песни и танцы, но и композиции на казахском языке, особенно была тепло встречена зрителями песня великого Абая «Көзімнің қарасы», прозвучавшая на казахском, польском и русском языках. Воспитанники польского отделения Школы национального возрождения им.К.Б. Даржумана своим ярким выступлением расцвели зал яркими красками, исполнив песню «Tęcza» (Радуга). Вокально-хореографическая композиция «Гроницек» и полонез «Прощание с Отчизной» М.Огиньского объединили на сцене в едином творческом порыве сразу три поколения участников – это и есть своеобразная изюминка наших творческих коллективов.

Финальную песню «*Но это уже было...*», в исполнении семейных ансамблей и наставников, сопровождали на экране фотографии разных лет, погрузив участников концерта и зрителей в атмосферу светлой грусти. Однако сквозь ностальгию звучала надежда на новые встречи, яркие события и много незабываемых дней, которые ждут нас впереди.

Подводя итоги тридцатилетней деятельности областного общества «Полония», хочется отметить, что организация всегда оставалась открытой к сотрудничеству – как с партнёрами внутри Казах-

стана, так и с организациями за рубежом. Большую признательность мы выражаем ORPEG, благодаря которому в Павлодар приезжают учителя польского языка для работы в обществе и Школе национального возрождения имени К. Б. Даржумана. Мы благодарим Фонд «Pomoc Polakom na Wschodzie» im. Jana Olszewskiego и Stowarzyszenie «Wspólnota Polska» за многолетнюю поддержку и участие в реализации культурных, образовательных и социальных проектов в Павлодарской области.

Сотрудничество с полонийными организациями Казахстана обогащает нашу деятельность и расширяет горизонты для членов общества. Участие в значимых мероприятиях, таких, как Полонийные форумы и проекты, проводимые Союзом поляков в Казахстане, конкурс чтецов «Kresy» в Караганде, Фестиваль польской песни «Polonia Śpiewająca» в Кокшетау, празднование Дня Независимости Польши в Алматы, Фестиваль песни Анны Герман «Эхо любви», Фестиваль польского кино «Висла», виртуальные Полонийные забеги, организуемые общественным объединением «Polska Jedność» в Астане, а также многие другие проекты – всё это служит сохранению и популяризации польского культурного наследия, объединению поляков, живущих в разных уголках Казахстана и за рубежом.

Мы благодарим всех партнёров, коллег и друзей за многолетнее сотрудничество, поддержку и участие в жизни нашего общества. Пусть впереди будет ещё немало ярких событий, вдохновляющих проектов и новых поводов для общей гордости!

Magia przygotowań do Wielkanocy – tradycja, wspólnota i nadzieja

W CENTRUM KULTURY POLSKIEJ «WIĘŻ», DZIĘKI WSPARCIU KONSULATU GENERALNEGO RP W AŁMATY, ODBYŁO SIĘ WYJĄTKOWE SPOTKANIE WIELKANOCNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY POLONIJNEJ, POŚWIĘCONE PRZYGOTOWANIOM DO NAJWAŻNIEJSZEGO ŚWIĘTA W TRADYJCJI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ – ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO.

Spotkanie miało na celu nie tylko przybliżenie symboliki Niedzieli Palmowej, lecz przede wszystkim pielęgnowanie polskich zwyczajów wielkanocnych i przekazywanie ich młodszemu pokoleniu. Wspólna praca artystyczna oraz poznawanie technik rękodzielniczych stały się pretekstem do rozmów o znaczeniu Wielkiego Tygodnia i duchowej głębi nadchodzących świąt.

W polskiej tradycji Wielkanoc to nie tylko czas religijnego przeżywania misterium męki i zmartwychwstania Chrystusa, ale również okres bogaty w obrzędy ludowe i rodzinne zwyczaje. Przygotowania do świąt zawsze miały charakter wspólnotowy – porządki, dekorowanie domów, pieczenie bab i mazurków oraz święcenie pokarmów tworzyły wyjątkową atmosferę, która łączyła pokolenia. Podobnie było i podczas spotkania w Centrum «Więź».

Wydarzenie stało się nie tylko okazją do artystycznego działania, lecz także przestrzenią budowania wspólnoty – tej duchowej i tej międzypokoleniowej. Spotka-

nie zakończyło się ciepłymi rozmowami przy herbacie i wspólnym planowaniem kolejnych inicjatyw.

Wśród Polonii Ałmaty tradycja wielkanocna wciąż żyje – przekazywana z serca do serca, z pokolenia na pokolenie. A każde takie wydarzenie umacnia przekonanie, że mimo oddalenia od Ojczyzny, można pielęgnować to, co najcenniejsze – tożsamość, wiarę i wspólnotę.

Serdeczne podziękowania kierujemy do pani Tatiany Belousowej za nieocenioną pomoc w organizacji i przeprowadzeniu wydarzenia. Wyrazy wdzięczności składamy również Konsulowi Rzeczypospolitej Polskiej w Ałmaty, panu Przemysławowi Szymańskiemu, za zaszczytowanie Polonii swoją obecnością.

Wiosna w Szczucińsku – Polonijne świętowanie tradycji i wspólnoty

STOWARZYSZENIE «BURABAJ», BĘDĄCE FILIĄ ZWIĄZKU POLAKÓW W KAZACHSTANIE W SZCZUCIŃSKU, Z PEŁNYM ZAANGAŻOWANIEM ROZPOCZĘŁO NOWY 2025 ROK. POCZĄTEK ROKU BYŁ DLA LOKALNEJ POLONII CZASEM RADOSNEJ AKTYWNOŚCI, INTEGRACJI I KULTYWOWANIA DZIEDZICTWA PRZODKÓW.

Tłusty Czwartek – słodki początek marca

Choć nieco po kalendarzowym terminie, 1 marca odbyło się spotkanie z okazji Tłustego Czwartku. Pachniało domowymi wypiekami – paczki, faworki i inne tradycyjne słodkości zachwyciły wszystkich obecnych. Uczniowie poznali historię tego apetycznego święta, dzielili się przepisami, a całe wydarzenie wzbogaciły występy wokalne i instrumentalne dzieci i młodzieży. Było radośnie, smacznie i – jak przystało na polską tradycję – bardzo rodzinnie.

Nauryz – święto wiosny i przyjaźni kultur

21 marca Polonia wzięła udział w obchodach Nauryzu – kazachskiego święta wiosny, organizowanych przez władze miasta Szczucińsk. Później świętowanie przeniosło się do szkoły, gdzie odbyło się wspólne spotkanie w duchu wielokulturowości – z tradycyjnymi strojami, kazachskimi bursakami, polskimi pierogami i gorącą herbatą. Wspólna celebracja stała się symbolem wzajemnego szacunku i otwartości na drugiego człowieka.

Dyżur konsularny i wystawa «Gdyby przedmioty umiały mówić»

11 kwietnia w siedzibie Stowarzyszenia odbył się wyczekiwany dyżur konsularny. Dla wielu rodzin był to moment wyjątkowy – uczniowie szkoły polonijnej, którzy pozytywnie przeszli rozmowę z Konsulem, otrzy-

mali Kartę Polaka. Wydarzeniu towarzyszyła poruszająca wystawa pt. «Gdyby przedmioty umiały mówić». Ekspozycja – rodzinne pamiątki, stroje, przedmioty codziennego użytku – stały się punktem wyjścia do opowieści o losach przodków i budowaniu polskiej tożsamości w Kazachstanie. Wystawa wzruszyła i poruszyła, stając się symbolicznym powrotem do korzeni.

Wielkanoc z uczniami – żywa lekcja tradycji

W kwietniu odbyło się również spotkanie Wielkanocne, prowadzone przez uczniów szkoły. Przybliżyli oni najważniejsze tradycje Świąt Zmartwychwstania Pańskiego, a uczestnicy wspólnie przygotowywali świąteczne koszyczki. Nie zabrakło pisanek i dekoracji, które udekorowały stoły podczas świątecznego poczęstunku. Była to nie tylko okazja do poznania zwyczajów, ale także wyraz dumy z kontynuowania polskich tradycji.

Edukacja polonijna – język, który łączy pokolenia

Jednym z filarów działalności Stowarzyszenia jest systematyczna nauka języka polskiego, prowadzona dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Zajęcia prowadzi nauczyciel skierowany przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą (ORPEG). To nie tylko lekcje językowe – to również kontakt z polską kulturą, historią i wartościami. Obecność nauczyciela z Polski wzmacnia edukacyjny i tożsamościowy wymiar działalności Stowarzyszenia.

Polskość, która łączy serca

Wiosenne wydarzenia w Szczucińsku pokazują, jak żywa i silna jest polskość w sercach lokalnej społeczności. Dzięki pracy przewodniczącej Stowarzyszenia, nauczyciela z ORPEG-u oraz zaangażowanych mieszkańców, tradycje nie tylko są pielęgnowane, ale też przeżywane wspólnie – z radością, dumą i wzruszeniem. Dziedzictwo przodków trwa – zakorzenione w historii, obecne w teraźniejszości i promieniujące ku przyszłości.

Spotkanie z uczniami w Gimnazjum nr 23 w Ałmaty

PODZAS POBYTU W KAZACHSTANIE MIAŁEM WYJĄTKOWĄ PRZYJEMNOŚĆ ODWIEDZIĆ GIMNAZJUM NR 23 W AŁMATY I SPOTKAĆ SIĘ Z UCZNIAMI POLSKIEJ KLASY W SALI IM. ADOLFA JANUSZKIEWICZA. SPOTKANIE ODBYŁO SIĘ NA ZAPROSZENIE PANI WIEŚŁAWY KALISTY – NAUCZYCIELKI SKIEROWANEJ DO KAZACHSTANU PRZEZ ORPEG.

Jako rodowity ałmatyńczyk, opowiedziałem uczniom, jak potoczyła się moja droga do Polski – kraju, który dziś także uważam za swój dom. Podzieliłem się wspomnieniami z życia w Słupsku, z pracy naukowej i kulturalnej w Centrum Kultury i Nauki Kazachskiej im. Abaja oraz zachęciłem młodzież do myślenia o studiach w Polsce, w tym na Uniwersytecie Pomorskim w Słupsku, którego jestem absolwentem i gdzie obroniłem doktorat.

Na zakończenie przekazałem uczniom kilka książek w języku polskim do ich biblioteki – m.in. tłumaczenia poezji Abaja, Achmeta Bajtursynuly i Szakarima oraz ilustrowane publikacje, prezentujące piękno i różnorodność Polski.

Całe spotkanie odbyło się w języku polskim – młodzież spisała się tutaj znakomicie. Ich aktywność i ciekawość świata zrobiły na mnie duże wrażenie. Są bardzo utalentowani i z zaangażowaniem pielęgnują język i kulturę polską na kazachskiej ziemi.

Cieszę się, że mogłem zaszczerpić w nich nieco inspiracji do dalszego rozwoju i budowania mostów między Polską a Kazachstanem.

Serdecznie dziękuję za zaproszenie!

dr Maxim Ponomarenko

Zjednoczeni jak jedna rodzina – na Majówce

COROCZNĄ, PIĘKNĄ TRADYCJĄ STAŁA SIĘ MAJÓWKA DLA POLONII OBWODÓW ŻAMBYLSKIEGO I POŁUDNIOWOKAZACHSTAŃSKIEGO, Z OKAZJI DNIA POLONII I DNIA KONSTYTUCJI 3 MAJA. WYDARZENIE TO JEST WSPÓLNIE PRZYGOTOWYWANE PRZEZ ŻAMBYLSKIE OBWODOWE CENTRUM JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ «POLONEZ» W TARAZIE ORAZ POLSKIE CENTRUM KULTURY «OJCZYZNA» W SZYMKENCIE, PRZY WSPARCIU KONSULATU GENERALNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W AŁMATY.

W tym roku nasza majówka odbyła się w obwodzie turkiestańskim, w rejonie Sajram, w malowniczym wąwozie Maszat. Wśród naszych honorowych gości byli: Konsul RP w Ałmaty pan Przemysław Szymański z rodziną oraz ksiądz Zbigniew z rzymskokatolickiej parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Tarazie.

Delegacji Polskiego Centrum Kultury «Ojczyzna» w Szymkencie przewodniczyła pani Żanna Gadecka, prezes centrum.

Przez jeden dzień wszyscy – dzieci i dorośli – zostawiliśmy telefony na boku, bo w górach po prostu nie ma zasięgu. Rodzice cieszyli się, że dzieci spędziły tyle czasu na świeżym powietrzu, bawiąc się, rozmawiając i biorąc udział w zawodach sportowych. Po części sportowej przyszedł czas na odpoczynek, a następnie przeprowadziliśmy quiz wiedzy o naszej historycznej Ojczyźnie – Polsce.

W ramach majówki odbył się również konkurs recytatorski, w którym Polacy z Tarazu i Szymkentu prezentowali wiersze o Polsce. Wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody. Ci, którzy nie recytowali, chętnie wzięli udział w quizie.

Na obiad przygotowano pyszny uzbecki pilaw – wspólny stół sprzyjał swobodnym rozmowom, żartom i opowieściom. Atmosfera była tak ciepła i rodzinna, że pod koniec dnia czuliśmy się jak jedna wielka polska rodzina.

Majówka to dla nas nie tylko świętowanie – to także okazja do praktyki języka polskiego, rozmów o planach na przyszłość oraz codziennych sprawach.

Składamy serdeczne podziękowania za wsparcie w organizacji wydarzenia naszemu Konsulatowi Generalnemu RP w Ałmaty oraz osobiście panu konsulowi Przemysławowi Szymańskiemu – do którego zawsze można zwrócić się o pomoc, radę lub wyjaśnienie.

Wieczorem wszyscy, zmęczeni, ale szczęśliwi, rozjechali się do domów – już z nadzieją na kolejne spotkanie podczas przyszłorocznej majówki!

Larisa Kałkowa, prezes Żambylskiego Obwodowego Centrum Języka i Kultury Polskiej «Polonez»

Kolonia dla dzieci i młodzieży polonijnej

W DNIACH 4-8 CZERWCA 2025 R. ODBYŁY SIĘ KOLONIE DLA DZIECI POLSKIEGO POCHODZENIA ZAMIESZKAŁYCH W REPUBLICE KAZACHSTANU. KOLONIE ZOSTAŁY ZORGANIZOWANE PRZEZ WYDZIAŁ KONSULARNY I POLONII AMBASADY RP W ASTANIE PRZY SZCZEGÓLNYM WSPARCIU KONSULA RP PANA GRZEGORZA STYKOWSKIEGO I WICEKONSUL RP PANI MONIKI ŁASKARZEWSKIEJ-ŁUCKIEWICZ.

Głównymi celami wydarzenia była popularyzacja języka polskiego, i upowszechnianie sportu wśród najmłodszych, promocja zdrowego trybu życia oraz wzmacnianie więzi społecznych z polską kulturą, historią i tradycją oraz integracja dzieci z różnych szkółek polonijnych z regionów. Udział wzięły dzieci z Pawłodaru, Ekibastuzu, Czałowo, Oziornoje-Makaszewki, Jasnej Polany, Zielonego Gaju, Szczucinska, Pierwomajki, Kostanaja, Szortandy – Petrowki. Na wypoczynek pojechało 100 osób razem z opiekunami grup do ośrodka wypoczynkowego «Sunkar» ob. akmoliński, w. Zerenda.

Związek Polaków w Kazachstanie zajął się organizacją wyjazdu, przeprowadzeniem rekrutacji uczestników, w tym przygotowanie listy uczestników, organizacją rozmów kwalifikacyjnych z opiekunami oraz wybór ostatecznej grupy uczestników (90 osób) i opiekunów (10 osób), opracowanie harmonogramu, przygotowaniem tematów zajęć, dobór trenerów podczas zajęć. Wydrukowano materiały promujące Polskę oraz dyplomy uczestnika, zakupiono nagrody i słodycze dla dzieci, które zostały wręczone podczas uroczystego spotkania.

Ponadto zorganizowano na obozie konkurs plastyczny promujący symbole Polski oraz koncert z udziałem wszystkich zespołów z różnych regionów. Piękne stroje polskie wzbudziły niezwykle zainteresowanie kazach-

skiej publiczności a ludowe tańce Krakowiak, Polonez, Kujawiacek wprowadziły widzów do poznania tradycyjnej polskiej kultury i jej wolorów w tradycyjnym życiu. W programie sportowym dla dzieci i młodzieży znalazły się zawody w różnych dziedzinach, biegi sztafetowe, rzuty piłką dla koszykówki, skoki. Główną atrakcją latem stał się basen z którego dzieci w grupach mogły skorzystać, popływać, pograć w piłkę na wodzie.

Wioska Zerenda położona w północnej części Kazachstanu wśród pogórek i lasu co umożliwiło organizować wyprawy w teren koło nie daleko znajdującego się jeziora.

W ostatnim dniu wypoczynku było zorganizowane spotkanie integracyjno-edukacyjne. Zaśpiewaliśmy słynne, znane, polskie piosenki, dzieci opowiadały o swoich przeżyciach. Pod czas kolonii młodzi ludzie nawiązali nowe relacje z rówieśnikami z różnych miast, przeżyli wspólnie krótki, ale intensywny czas, pokazali swoje talenty, na spotkaniu nie zabrakło wzruszeń, łez i pięknych słów. Taka wspólna integracja dzieci i młodzieży polonijnej jednoczy i pomaga w utrwaleniu wiedzy zdobytej na zajęciach z języka polskiego o Polsce.

*Katarzyna Ostrowska,
Prezes Związku Polaków w Kazachstanie*

Prezentacja książki «Ałtynszasz» w Muzeum Pierwszego Prezydenta w Astanie

W MUZEUM PIERWSZEGO PREZYDENTA W ASTANIE ODBYŁA SIĘ PREZENTACJA KSIĄŻKI «AŁTYNSZASZ», OPOWIADAJĄCEJ O LOSACH POLAKÓW DEPORTOWANYCH DO KAZACHSTANU. W PUBLIKACJI ZNALAZŁY SIĘ RÓWNIEŻ RODZINNE HISTORIE KAZACHSTAŃSKICH POLAKÓW, KTÓRE OD 2012 ROKU UKAZYWAŁY SIĘ NA ŁAMACH NASZEGO CZASOPISMA.

W ramach prezentacji na platformie dialogowej «Pamięć pokoleń» odbyło się spotkanie autorskie z Jurijem Serebrianskim, w którym uczestniczyli studenci wydziału historycznego jednego z uniwersytetów stołecznych, dziennikarze oraz goście wystawy «Droga jedności». Spotkanie poprowadziła dyrektorka Muzeum, pani Kulyajsha Aktaeva. Gościem specjalnym była Przewodnicząca Związku Polaków w Kazachstanie, pani Katarzyna Ostrowska.

Muzeum Pierwszego Prezydenta ogłosiło rozpoczęcie nowego projektu zatytułowanego «Moja historia». Jest to archiwum cyfrowe poświęcone losom ludzi, którzy znaleźli się w Kazachstanie w czasach deportacji, represji, zagospodarowania dziewiczych ziem i wielkich budów. Projekt ten ma na celu zachowanie wspomnień o tych, którzy przyczynili się do ukształtowania wieloetnicznego społeczeństwa naszego kraju.

«Zbieramy osobiste historie, dokumenty, fotografie i wspomnienia, by przekazać przyszłym pokoleniom pełny i prawdziwy obraz tamtych wydarzeń. «Moja historia» stanie się nie tylko archiwum pamięci, lecz także platformą dialogu sprzyjającą umacnianiu jedności międzyetnicznej».

Презентация книги «Алтыншаш» в Музее первого президента в Астане

В МУЗЕЕ ПЕРВОГО ПРЕЗИДЕНТА В АСТАНЕ СОСТОЯЛАСЬ ПРЕЗЕНТАЦИЯ КНИГИ «АЛТЫНШАШ» О СУДЬБАХ ДЕПОРТИРОВАННЫХ В КАЗАХСТАН ПОЛЯКОВ. В КНИГУ ТАКЖЕ ВОШЛИ СЕМЕЙНЫЕ ИСТОРИИ КАЗАХСТАНСКИХ ПОЛЯКОВ, ПУБЛИКОВАВШИЕСЯ В НАШЕМ ЖУРНАЛЕ С 2012 ГОДА.

В рамках презентации диалоговой платформы «Память поколений» состоялась творческая встреча с автором – Юрием Серебрянским, в которой приняли участие студенты исторического факультета одного из столичных университетов, журналисты и гости выставки «Дорога единства». Встречу провела директор Музея госпожа Куляйша Актаева. Специальным гостем встречи была Председатель Союза поляков в Казахстане пани Катажина Островская.

Музей Первого Президента объявил о старте нового проекта «Моя история». Это цифровой архив, посвященный судьбам людей, оказавшихся в Казахстане в годы депортаций, репрессий, освоения целины и масштабных строек. Этот проект поможет сохранить воспоминания о тех, кто внес вклад в становление полиэтнического общества нашей страны.

Мы собираем личные истории, документы, фотографии и воспоминания, чтобы передать будущим поколениям полную и правдивую картину этих событий. «Моя история» станет не только хранилищем памяти, но и платформой для диалога, способствующего укреплению межэтнического единства.

Polskie klasy w Gimnazjum nr 23 w Ałmaty będą kontynuować działalność!

W KONSULACIE GENERALNYM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W AŁMATY ODBYŁO SIĘ SPOTKANIE POLONII Z KONSULEM GENERALNYM DARIUSZEM SZEWCZYKIEM ORAZ KONSULAMI PAWŁEM NIEDŹWIEDZKIM I PRZEMYSŁAWEM SZYMAŃSKIM. OMAWIANO KWESTIE FUNKCJONOWANIA POLSKICH KLAS W SZKOLE NR 23.

W spotkaniu wzięły również udział nauczycielka klas polskich, Pani Wiesława Kalista, oraz przewodnicząca Centrum Kultury «Więź», Pani Marianna Temralijewa. Aktywny udział w rozmowie wzięli również uczniowie klas polskich.

Ton roboczy spotkania od samego początku nadał Konsul Generalny – problemy klas polskich są dobrze znane konsulatowi i niestety nie ubyło ich. Od 2025 roku zaostrzyły się warunki przyjęcia do polskich uczelni wyższych – pojawił się wymóg przedstawienia wyników egzaminu ze znajomości języka polskiego.

Pytania przedstawicieli Polonii dotyczyły warunków rekrutacji uczniów oraz perspektyw kontynuacji nauki po ukończeniu szkoły. Głównym wnioskiem ze spotkania była zgodna opinia Konsulatu i przedstawicieli Polonii o konieczności dalszego funkcjonowania klas polskich. Nabór na bieżący rok szkolny został już ogłoszony, a barwne posty przygotowane przez samych uczniów są rozpowszechniane w mediach społecznościowych.

Jednym z wniosków ze spotkania było zauważalne zmniejszenie liczby uczniów polskiego pochodzenia, m.in. w wyniku działania programu repatriacyjnego realizowanego w ostatnich latach między Kazachstanem a Polską. Warto jednak zaznaczyć, że nabór do klas polskich nie ogranicza się wyłącznie do uczniów o określonej przynależności etnicznej.

W nowych realiach misją szkoły staje się promowanie języka polskiego w Kazachstanie oraz popularyzacja edukacji w Polsce. W tym zakresie klasy polskie mogą liczyć na wsparcie Konsulatu Generalnego, choć wiele zależy również od aktywności samej Polonii w Kazachstanie.

Spotkanie odbyło się w przyjaznej, roboczej atmosferze.

Jurij Serebriansky

Польским классам алматинской школы №23 быть!

В ГЕНЕРАЛЬНОМ КОНСУЛЬСТВЕ РЕСПУБЛИКИ ПОЛЬША В АЛМАТЫ СОСТОЯЛАСЬ ВСТРЕЧА ПОЛОНИИ С ГЕНЕРАЛЬНЫМ КОНСУЛОМ РП В АЛМАТЫ ПАНОМ ДАРИУШЕМ ШЕВЧИКОМ, В КОТОРОЙ ПРИНЯЛИ УЧАСТИЕ ТАКЖЕ КОНСУЛЫ ПАВЕЛ НЕДЗВЕЦКИЙ, ПШЕМЫСЛАВ ШЫМАНЬСКИЙ И ПРЕПОДАВАТЕЛЬ, НАПРАВЛЕННЫЙ ДЛЯ РАБОТЫ В ПОЛЬСКИЕ КЛАССЫ ЧЕРЕЗ OPRĘG, ПАНИ ВЕСЛАВА КАЛИСТА. ТЕМОЙ ВСТРЕЧИ БЫЛО ОБСУЖДЕНИЕ РАБОТЫ И БУДУЩЕГО ПОЛЬСКИХ КЛАССОВ АЛМАТИНСКОЙ ШКОЛЫ-ГИМНАЗИИ №23.

От Полонии участвовали Председатель Центра польской культуры «Вензь» г. Алматы пани Марианна Темралиева, ученики польских классов, родители. Рабочий тон разговора с самого начала задал Генеральный консул – проблемы польских классов хорошо знакомы консульству, и меньше их не стало. С 2025 года усложнились условия приема в польские высшие учебные заведения, появилось требование о предоставлении результатов экзамена на владение польским языком.

Вопросы представителей Полонии касались условий приема учеников и перспектив учебы после окончания школы. Главным выводом встречи стала убежденность и Консульства, и Полонии в необходимости продолжения работы классов. Набор в этом году уже объявлен, и яркие посты, записанные самими учениками, распространяются в социальных сетях.

В последние годы среди учеников польских классов снижается число лиц польского происхождения, в том числе это результат работы программы репатриации в Польшу, когда дети уезжают вместе с родителями на историческую родину. При этом, конечно, набор в польские классы никак не ограничивает поступление учеников какой-либо этнической принадлежности.

В этих новых реалиях миссией школы становится продвижение польского языка в Казахстане и популяризация образования в Польше. В этом польским классам готово помогать Генеральное консульство, но многое зависит и от активности Полонии в Казахстане. Встреча прошла в дружелюбной рабочей атмосфере.

Юрий Серебрянский

Rowerowa wyprawa po zamrożniętym jeziorze Bałchasz

POLSKIE PODRÓŻNICY RYSZARD JAKUBOWSKI I JAKUB RYBICKI PODJĘLI PRÓBĘ PRZEJECHANIA ROWERAMI PO ZAMARZNIĘTYM JEZIORZE BAŁCHASZ W KAZACHSTANIE W LUTYM-MARCU 2025. MIMO ŻE NIE UDAŁO IM SIĘ POKONAĆ CAŁEJ DŁUGOŚCI JEZIORA, WYPRAWA TA WZBUDZIŁA DUŻE ZAINTERESOWANIE I ZOSTAŁA UDOKUMENTOWANA W MEDIACH ORAZ NA PLATFORMACH.

Wyprawa ta, zatytułowana «Rowerowa wyprawa po zamrożniętym jeziorze Bałchasz», skupiała się nie tylko na samym przejeździe, ale również na ukazaniu Kazachstanu i jego największego jeziora. Jakubowski i Rybicki przygotowywali się do jazdy po lodzie i mierzyli się z trudnymi warunkami atmosferycznymi, w tym śnieżycami. Część trasy musieli pokonać wzdłuż brzegu z powodu trudności na lodzie, co zaowocowało ciekawymi spotkaniami i nowymi znajomościami.

Wyprawa została pięknie opisana w dwóch odcinkach podcastu «Dobra Podróż» dostępnego na platformach takich jak YouTube, Spotify i Apple Podcasts.

Podobne inicjatywy polskich podróżników na nowo odkrywają Kazachstan dla Polaków – nie tylko jako kraj o ważnym, historycznym znaczeniu stosunków z Polską, ale również jako nowoczesny kierunek turystyczny, oferujący dziewicze zakątki przyrody, unikalną kulturę kazachską, nowoczesne ośrodki narciarskie, a także gościnność i otwartość mieszkańców.

Jurij Serebrianskiy

Radosne świętowanie Dnia Dziecka w Astanie

CO ROKU 1 CZERWCA STOLICA KAZACHSTANU – ASTANA – ZAMIAENIA SIĘ W TĘTNIĄCY RADOŚCIĄ PLAC ZABAW. TO DZIEŃ, W KTÓRYM CAŁE MIASTO ROZBRZMIEWA ŚMIECHEM NAJMŁODSZYCH, A PARKI, MIEJSCA ROZRYWKI I WESOŁE MIASTECZKA WYPEŁNIAJĄ SIĘ RODZINAMI ŚWIĘTUJĄCYMI MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA.

W tym roku, z inicjatywy Wydziału Konsularnego i Polonii Ambasady RP w Astanie, uroczystości dla dzieci polskiego pochodzenia odbyły się 10 czerwca w malowniczym parku nad brzegiem rzeki Iszym. Związek Polaków w Kazachstanie zaprosił na to wydarzenie trzydzieścioro dzieci z Astany oraz obwo-
du akmolińskiego.

Oficjalną część uroczystości otworzyły przemówienia i serdeczne życzenia złożone przez Konsula RP pana Grzegorza Stykowskiego oraz konsul panią Monikę Łaskarzewską-Łuckiewicz. Mali uczestnicy przygotowali krótki, ale pełen uroku program artystyczny, który został nagrodzony gromkimi brawami.

W imieniu Związku Polaków w Kazachstanie głos zabrała wiceprezes Stowarzyszenia «Orszak Polonijny» pani Irena Pajewska-Strzałkowska, a towarzyszyły jej panie: Helena Rogowska – prezes Stowarzyszenia «Polacy» oraz Rusłana Śniegurska – przewodnicząca oddziału Związku Polaków w rejonie astrachańskim. Wszystkie wspólnie złożyły serdeczne podziękowania za wsparcie inicjatyw promujących integrację i aktywizację młodzieży polonijnej w Kazachstanie.

Po części oficjalnej na dzieci czekał kreatywny warsztat kulinarny – wspólne przygotowywanie ciasta na pierniki. W czasie pieczenia słodkości najmłodszy bawili się przy dźwiękach polskich piosenek, tańczyli i śpiewali. Jedną z największych atrakcji było własnoręczne ozdabianie upieczonych ciasteczek – zadanie, które sprawiło wiele radości i śmiechu.

Za zaangażowanie i twórczą pracę każde dziecko otrzymało upominek, słodczyce i pamiątkową koszulkę. Na zakończenie tego pełnego wrażeń dnia dzieciom wręczono białe-czerwone baloniki – symboliczne akcenty radości i przynależności do polskiej wspólnoty.

Wszystkim dzieciom – w Kazachstanie i na całym świecie – życzymy dużo zdrowia, beztroskiej radości i niegasnącej ciekawości w odkrywaniu świata!

Cienka nić pamięci

ODCHODZĄ Z TEGO ŚWIATA KOLEJNO LUDZIE, KTÓRZY DOŚWIADCZYLI NAJWIĘKSZYCH TRUDÓW ŻYCIA, WIĘCEJ CIERPIEŃ NIŻ RADOŚCI. ODCHODZĄ CICHU, POZOSTAWIAJĄC PO SOBIE JEDYNIĘ CIENKĄ NIĆ PAMIĘCI. DOPÓKI SĄ JESZCZE WŚRÓD NAS – MAMY OBOWIĄZEK WYSŁUCHAĆ ICH HISTORII, ZAPISAĆ JE I PRZEKAZAĆ KOLEJNYM POKOLENIOM, ABY NASI POTOMKOWIE Z DUMĄ MOGLI OPOWIADAĆ O SWOICH PRZODKACH.

Kiedy byłam dzieckiem, co roku jeździłam z mamą i bratem do Pietropawłowska – ponad 1000 kilometrów od naszego domu w Bajanaule – odwiedzić dziadków, rodziców mojej mamy. Pewnego razu dziadek opowiedział mi historię swojego życia. Do dziś pamiętam ją w najmniejszych szczegółach.

Mój dziadek – Marian Ruczyński, syn Jana, Polak, urodził się 20 sierpnia 1934 roku na Kresach, w obwodzie winnickim. Gdy przyszedł na świat jego młodszy brat, całą rodzinę wywieziono do Kazachstanu – był to zimny i głodny wrzesień 1936 roku. Kazano im spakować tylko najpotrzebniejsze rzeczy i wraz z innymi rodzinami z okolicznych wiosek załadowano do wagonów bydł-

cych z rozrzuconą słomą i żelaznym piecykiem w kącie. W tych warunkach rozpoczęła się ich droga ku nieludzkim doświadczeniom.

Noworodki płakały z zimna i głodu, ludzie umierali, a ich ciała składano w kącie wagonu i wyrzucano podczas nielicznych postojów. Mimo tego okrucieństwa ludzie nie tracili człowieczeństwa – wspierali się, dzielili się resztkami nadziei. Czy można o tym zapomnieć? Nigdy!

Zesłańców wysadzono w północnym Kazachstanie, we wsi Barniowka. Mieszkali w ziemiankach, spało się na słomie rozłożonej na gołej ziemi. Na szczęście miejscowi mieszkańcy dzielili się wszystkim, co mieli. Dziadek był najstarszy z dziesięciorga dzieci. Aby wykarmić młodsze rodzeństwo, prababcia Maria zbierała kurze pióra, szyła z nich poduszki i pieszo chodziła do Pietropawłowska, by wymieniać je na chleb.

W takich warunkach dorastał mój dziadek. Później cała rodzina przeniosła się do wsi Sokołówka, 40 km od Pietropawłowska, gdzie do dziś mieszka część rodziny. Od 1936 do 1956 roku wszyscy Polacy musieli codzien-

nie meldować się w milicji – nawet podczas żniw porzucali pracę w polu, by się stawić. Aż do lat 80. zabraniało im mówić po polsku. Wieczorami zamykali się w domach, mówili szeptem przy świecy, starsi czytali modlitewniki.

Dziadek był utalentowanym kierowcą, woził przełożonych, potem został leśnikiem. Zasłużył się, łapiąc kłusowników i gasząc pożary. Za swoją ofiarną pracę otrzymał wiele nagród, dyplomów i medali. Na jego domu widnieje tabliczka «Zasłużony pracownik wsi».

Babcię, Janinę Mirecką, córkę Jana, Polkę urodzoną w 1938 roku, poznał na zabawie tanecznej we wsi Krasnaja Polana w obwodzie kokczetauskim. Choć babcia miała wtedy narzeczonego – przystojnego Niemca – jej rodzice zabronili im kontaktu. Miała wyjść tylko za Polaka. Takie były wówczas zasady. Niedługo potem poznała mojego dziadka Mariana (w wiosce nazywano go Michaiłem) i została jego żoną.

Ślub był skromny. Dziadek sprowadził babcię i jej rodziców do swojej wsi. Mój pradziadek Jan był kowalem – ceniono go za fach, ale wcześniej zmarł z powodu choroby płuc. Prababcia przeżyła go o 20 lat. Pracowała w ogrodzie, miała dużo malin i pasję do szycia – robiła dywaniki i obdarowywała nimi krewnych.

W 1960 roku urodził się ich syn Leonid, a dwa lata później – moja mama, Galina. Rodzina się powiększyła, więc dziadek zbudował nowy dom. Wraz z babcią wznosił go w dwa lata. Babcia całe życie pracowała jako księgowa w nadleśnictwie, skąd odeszła na emeryturę. Była osobą ciepłą i łagodną, bardzo wrażliwą. Zmarła na raka, nie dożywszy 65. urodzin.

Dziadek został sam. Nie dożył dwóch miesięcy do swoich 80. urodzin. Mimo choroby (cukrzyca, paraliż, leżenie w łóżku), codziennie cieszył się z życia, wnuków i prawnuków. Mój brat, z zawodu felczer, opiekował się nim do końca. My również – mimo odległości – jeździliśmy odwiedzać dziadka, słuchać jego opowieści o życiu, które było lekcją historii.

P.S. Moja mama, Galina Marianowna, jest «czystej krwi» Polką. Niedawno otrzymała Kartę Polaka – w całym Bajanaule wszyscy wiedzą, że jest jedyną Polką. Mój starszy brat wyjechał do Polski, otrzymał obywatelstwo, pracuje, ma rodzinę. Młodszy brat, absolwent szkoły, także ma Kartę Polaka i marzy o studiach w ojczyźnie przodków. Ja również marzę, by nauczyć się języka i odwiedzić Polskę. Jestem dumna, że płynię we mnie polska krew – choćby i tylko w połowie!

*Olesia Stacenko,
uczestniczka Stowarzyszenia «Polonia»
w obwodzie pawłodarskim*

Казахстан Республикасының
Бас прокуратурасы
КОКШЕТАУ ОБЛЫСТЫҚ
ПРОКУРАТУРАСЫ

Генеральная прокуратура
Республики Казахстан
ПРОКУРАТУРА
КОКШЕТАУСКОЙ ОБЛАСТИ

47000, Кокшетау қаласы, Сапар
қоры, 230, тел. 449-09

475000, г. Кокшетау, 1-я Советская, 230,
тел. 449-09

№ _____ от 6.12.93 г.
№ 130

СПРАВКА
о реабилитации

Гражданин (на) МИРЕЦКАЯ Е.С. 19 19 года
рождения, уроженец (на) Лиховенский р/н, Винницкой обл.

временно переселен по национальным мотивам в 19 36 году из Винницкой обл.

До 19 56 года (а) на учете в органах МВД до 19 56 года.

Прокурорское заключение граждан из мест заключения и направление на спецпоселение призна-
ны политическим репрессиям по тому, на основании ст. 1 Указа Президента СССР от 13 августа 1990
года «О восстановлении репутации жертв политических репрессий 20-50 годов», он (она) реабилитиро-
ван (а) она реабилитирована.

Данная справка является официальным документом о реабилитации

МИРЕЦКОЙ ЕЛЕНЕ СТАНИСЛАВОВНЕ

Сектор по надзору за соблюдением
законов в органах национальной
безопасности, главный советник юстиции

А. Смирнов А. П. СМЕРНОВ

Кокшетау, обл. деп., л. 1203, тир. 6000 — 93 г.

Тонкая нить памяти

УХОДЯТ ИЗ ЖИЗНИ ОДИН ЗА ДРУГИМ ЛЮДИ, ПЕРЕЖИВШИЕ ЕЁ ТЯГОТЫ, ПОЗНАВШИЕ БОЛЬШЕ ГОРЯ И СТРАДАНИЙ, ЧЕМ РАДОСТИ И СЧАСТЬЯ. УХОДЯТ ТИХО, НЕЗАМЕТНО, ОСТАВЛЯЯ ЗА СОБОЙ ТОНКУЮ НИТЬ ПАМЯТИ О ПРОЖИТОЙ ЖИЗНИ. И ПОКА ЕСТЬ РЯДОМ ЕЩЕ ТАКИЕ ЛЮДИ, МЫ ОБЯЗАНЫ ВЫСЛУШАТЬ И ЗАПИСАТЬ ИХ ИСТОРИИ, РАССКАЗАВ ЭТИ ИСТОРИИ ДЕТЯМ И ВНУКАМ, ЧТОБЫ ПОТОМ ПОТОМКИ С ГОРДОСТЬЮ МОГЛИ ГОВОРИТЬ О СВОИХ ПРЕДКАХ.

Когда я была маленькая, мы каждый год с мамой и братом ездили в Петропавловск за 1000 километров от нашего дома в Баянауле, чтобы навестить бабушку и дедушку, родителей мамы. Однажды дедушка рассказал мне историю своей жизни, которую я помню и буду помнить.

Мой дед – Марьян Иванович Ручинский, поляк, родился 20 августа 1934 года на Кресах, в Винницкой области. Сразу после рождения младшего братика, всю их семью выслали в Казахстан – это был холодный и голодный сентябрь 1936 года. Приказали собрать в мешки только самое необходимое и вместе с другими семьями из окрестных сёл, погрузив в вагон для перевозки скота, с соломой на полу и железной печкой в углу, отправили навстречу новым, нечеловеческим испытаниям.

Грудные дети всё время плакали, от холода и голода умирали люди, и их тут же в вагоне складывали в угол, выгружая во время редких остановок. Но люди при всем этом ужасе не озлобились, поддерживали друг друга и находили в себе силы оставаться людьми. Разве это можно забыть? Никогда!

Их высадили в Северо-Казахстанской области, в селе Барневка. Жили в выкопанных землянках в степи, пол был земляной, а чтобы спать было теплее, стелили солому. Слава Богу, помогали местные жители, кто чем мог, делились последним, ничего не жалея. Дедушка был старшим из 10 детей в семье, кушать было нечего, и чтобы как-то прокормить маленьких детей, моя прабабушка Мария Ивановна собирала куриное перо, делала подушки и пешком ходила в Петропавловск, чтобы обменять их на хлеб.

В таких тяжелых условиях рос мой дед. Позже он с семьей переехал в село Соколовка, расположенное в 40 километрах от города Петропавловск, так по сей день там и живет. Каждый день с 1936 года и вплоть до 1956 года всем полякам надо было регулярно отмечаться в местном отделении милиции, для того, чтобы никуда не смогли сбежать. Даже когда надо было в поле убирать урожай, вынуждены были бросать трактора и комбайны и бежать отмечаться. В те времена, вплоть до 80-х годов, полякам запрещалось говорить на родном языке. Они вечерами запирались дома и под свечкой, украдкой говорили между собой по-польски, старшие люди читали молитвенники.

Дедушка был хорошим шофером, возил начальника, потом сменил шоферскую баранку на профессию лесника. У него много заслуг: он ловил браконьеров, спасал леса от пожаров. За многолетний добросовестный труд дедушка неоднократно был награжден медалями, почетными грамотами, дипломами, на фасаде дедушкиного дома висит табличка «Почетный труженик села».

С моей бабушкой, Яниной Ивановной Мирецкой, полькой, родившейся в 1938 году, они познакомились в Кокчетавской области, в селе Красная Поляна, на танцах. У бабушки уже был кавалер, красивый и статный немец, они долго встречались. Но когда её родители узнали, что она дружит с немцем, запретили им видеться. Замуж должна была выйти только за поляка, такие тогда были порядки. Бабушка не могла послушаться родителей, встретила моего деда Марьяна (на русский манер его звали в селе Михайлом) и вышла за него замуж.

Сыграли скромную свадьбу, и дед перевез мою бабушку и ее родителей к себе в деревню. Прадед мой Иван был кузнецом, односельчане ценили его за мастерство, но он очень рано умер (работы в кузне не выдержали легкие), прабабушка пережила его на 20 лет. До последнего жила одна, трудилась на огороде, до сих пор помню вкус домашней малины, которой у бабы Елены было очень много. Она очень любила шить, а особенно хорошо мастерила различные половички, которые потом раздавала родственникам.

Но вернемся к молодоженам. В 1960 году у них родился сын Леонид, а в 1962 моя мама Галина. Семья

*W gościnie u dziadka Mariana. Miał tu 79 lat – trzy miesiące przed śmiercią
В гостях у дедушки Марьяна. Здесь ему 79 лет, за 3 месяца до смерти*

увеличилась, и дед Марьян начал строить новый дом, вдвоем с бабушкой они построили его за 2 года. Бабушка Янина по профессии была бухгалтером и всю жизнь трудилась в лесхозе, откуда и ушла на пенсию. Бабушка была очень добрым и мягким человеком, с очень ранимым сердцем, поэтому, наверное, и умерла, не дожив до своего 65-летия, от рака.

Мой дедушка остался один. Он не дожил всего два месца до своего 80-летнего юбилея! За тяжело прожитые годы здоровье у него ослабло. Появился сахарный диабет, он был парализован на одну сторону, передвигался с помощью костылей, а под конец вообще слег в постель, за ним ухаживал внук-фельдшер, который поддерживал его здоровье не один год. Дедушка продолжал жить, радуясь каждому новому дню, рождению внуков и правнуков. Мы до последнего ездили за 1000 километров в гости к дедушке, чтобы навестить его и послушать его рассказы длиною в жизнь.

Р.С. Моя мама Галина Марьяновна считается «чистой» полькой, недавно она получила Карту Поляка. Все знают, что она единственная полька в Баянауле. Мой старший брат уехал жить в Польшу на историческую родину и уже получил гражданство, работает, создал семью. Младший брат выпускник, также получил Карту Поляка и мечтает продолжить учебу в Польше, на родной земле. Я тоже мечтаю выучить язык и посетить свою историческую Родину. Я очень горда тем, что во мне течет польская кровь, пусть и наполовину!!!!

*Олеся Стаценко,
участница Павлодарского
областного общества «Полония»*

КАЗАХСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ПРОКУРАТУРАСЫ
СОЛТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН
ОБЛЫСТЫҚ
ПРОКУРАТУРАСЫ

ПРОКУРАТУРА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ПРОКУРАТУРА
СЕВЕРО-КАЗАХСТАНСКОЙ
ОБЛАСТИ

642000, Петропавл қаласы, Конституция көшесі, 15
факс: (83132) 460-031

14.09.08 № 17658-03

642000, г. Петропавл, т.л. Конституция, 15
тел.: (83132) 461-028

СПРАВКА О РЕАБИЛИТАЦИИ

На основании Закона Республики Казахстан "О реабилитации жертв массовых политических репрессий" от 14 апреля 1993 года что Ручинский Марьян Иванович 1934 года рождения, направлен(а) на спецпоселение в Казахстан по национальным мотивам, где состоял(а) на учете спецпоселения в органах МВД без права передвижения с 1951 года по 1956 год. РЕАБИЛИТИРОВАН (А).

Первый заместитель прокурора области
старший советник юстиции

Б. К. Абдулов

Sejm uchwalił nowelizację ustawy o repatriacji

SEJM UCHWALIŁ NOWELIZACJĘ USTAWY O REPATRIACJI ORAZ NIEKTÓRYCH INNYCH USTAW. REGULACJA, KTÓRA ZAKŁADA M.IN. PODNIESIENIE W LATACH 2025-2026 LIMITÓW WYDATKÓW NA ZADANIA ZWIĄZANE Z REPATRIACJĄ O 35 MLN ZŁ ROCZNIE, TRAFI TERAZ DO SENATU.

Za nowelizacją zagłosowało 415 posłów, 16 wstrzymało się od głosu, nikt nie był przeciw. Wcześniej posłowie opowiedzieli się za odrzuceniem poprawek, które podczas drugiego czytania zgłosił Andrzej Zapałowski (Konfederacja). Poprawki dotyczyły zwiększenia limitu finansów na pomoc dla repatriantów z 35 do 150 mln zł.

«Ewentualna próba wydatkowania kwoty w limicie zwiększonym do 150 mln zł z wielu względów może być ryzykowna, a szczególnie niemożliwa w roku 2025 ze względu na kalendarz» – mówił na połączonym posiedzeniu sejmowej komisji administracji i spraw wewnętrznych oraz komisji łączności z Polakami za granicą wiceszef MSWiA Tomasz Szymański.

Co zakłada nowelizacja ustawy?

Nowelizacja ustawy o repatriacji autorstwa MSWiA zakłada m.in. zmianę organizacji przyznawania i wypłat

jednorazowej pomocy finansowej repatriantom po przesiedleniu do Polski.

Wprowadza także wymóg wykazania przez osobę ubiegającą się o repatriację faktu deportacji bądź zesłania jej samej lub jej przodków z powodu polskiego pochodzenia przez władze byłego ZSRR na terytory azjatyckiej części tego państwa. Chodzi o uszczelnienie przepisów tak, aby z procedury repatriacyjnej mogły skorzystać wyłącznie osoby mające polskie korzenie.

Regulacja zakłada również podniesienie w latach 2025-2026 limitów wydatków na realizację zadań związanych z repatriacją o 35 mln zł rocznie, do 80 mln 757 tys. zł rocznie. Ma to umożliwić przyspieszenie repatriacji do Polski w szczególności za pośrednictwem ośrodków adaptacyjnych dla repatriantów i gmin.

Oprócz tego m.in. doprecyzowuje procedury przyznawania miejsc w ośrodkach adaptacyjnych dla repatriantów i wprowadza podstawy do badania przez pełnomocnika realizacji przez pracodawcę zobowiązań związanych z zatrudnieniem repatrianta, gdy oświadczenie pracodawcy lub umowa w sprawie zatrudnienia stanowiły dokument potwierdzający posiadanie źródeł

Foto: Kancelaria Senatu RP

Powitanie repatriantów na płycie lotniska. Foto PAP, Jakub Kaczmarczyk

utrzymania w Polsce na potrzeby wydania wizy krajowej w celu repatriacji.

Dostosowuje m.in. terminy na wydanie przez ministra spraw wewnętrznych postanowienia w sprawie zgody na wydanie wizy krajowej w celu repatriacji lub decyzji o zakwalifikowaniu do wydania takiej wizy do ustawowych terminów przekazywania opinii przez organy właściwe w sprawach bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego.

Umożliwia też wykazanie przez kandydata na repatrianta w toku procedury repatriacyjnej innych źródeł utrzymania niż umowa o pracę (np. dochody z tytułu umów o dzieło, umów-zleceń itp.). Upraszcza i doprecyzowuje procedurę uznania za repatrianta osób małoletnich czy kwestie związane z wydawaniem przez wojewodów decyzji w sprawie potwierdzenia obywatelstwa polskiego nabytego w drodze repatriacji.

Wydłuża także do sześciu miesięcy terminy na zakończenie spraw z zakresu obywatelstwa polskiego prowadzonych przed wojewodami i ministrem spraw wewnętrznych i administracji.

Zakłada objęcie wyłączeniem z opłaty skarbowej spraw związanych z uznaniem za repatrianta i z przyznaniem repatriantom i członkom ich najbliższej rodziny pomocy finansowej z budżetu państwa na podstawie ustawy o repatriacji, a w zakresie obywatelstwa polskiego podniesienie opłaty skarbowej, której przedmiotem są czynności urzędowe związane z wydaniem decyzji o nabyciu obywatelstwa polskiego (z 219 zł do 1000 zł) oraz decyzji stwierdzającej posiadanie lub utratę obywatelstwa polskiego (z 58 zł do 277 zł), a także

wprowadzenie opłaty skarbowej również w przypadku wydania w wyżej wymienionych sprawach decyzji kończących postępowanie w inny sposób niż zgodnie z wnioskiem strony.

Wprowadza opłatę skarbową od czynności urzędowych w sprawach wniosków kierowanych do prezydenta RP o nadanie obywatelstwa polskiego oraz o wyrażenie zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego (1669 zł).

Według szacunków obecnie na repatriację czeka do 8 tys. osób, które złożyły w polskich konsulatach wnioski w tej sprawie. Kandydaci na repatriantów wywodzą się przede wszystkim z Kazachstanu. Dotychczasowy limit finansowy pozwala na przyjęcie do naszego kraju ok. 600-700 osób rocznie.

Repatriacja umożliwia powrót do kraju osobom polskiego pochodzenia lub narodowości polskiej, które przed 2001 r. zamieszkiwały w azjatyckiej części ZSRR lub krajów powstałych po jego rozpadzie. W praktyce są to najczęściej Polacy deportowani na Syberię i teryny zakaukaskie w latach 30. i 40. XX w., ich dzieci i wnuki.

Ustawa o repatriacji z 2000 r. zapewnia im możliwość nabycia obywatelstwa polskiego i zamieszkania w Polsce, pod warunkiem że potwierdzą swoje polskie pochodzenie przed konsulem RP. Gdy to zrobią, otrzymują promesę wydania wizy krajowej w celu repatriacji.

Nowe rozwiązania mają wejść w życie od 1 lipca 2025 r. z wyjątkiem przepisów związanych ze zmianą organizacji wypłat jednorazowej pomocy finansowej dla repatriantów, które zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2026 r. (PAP)

Znamy już program POLONIA_CAMP 2025

JUŻ W LIPCU WARSZAWA STANIE SIĘ MIEJSCEM SPOTKANIA MŁODYCH POLAKÓW Z CAŁEGO ŚWIATA. POLONIA_CAMP 2025 TO CZTERY DNI DEBAT, INSPIRUJĄCYCH ROZMÓW, WARSZTATÓW I WYDARZEŃ KULTURALNYCH, KTÓRYCH CELEM JEST BUDOWANIE WIĘZI Z POLSKĄ I WSPIERANIE AKTYWNOŚCI MŁODEJ POLONII.

W programie wydarzenia znajdują się panele dyskusyjne poruszające aktualne tematy, m.in.:

- Jak kreować współczesny wizerunek Polski i Polaków?
- Jak promować polską kulturę we współczesnych mediach?
- Dlaczego warto studiować w Polsce?
- Jakie wsparcie oferuje państwo dla młodych przedsiębiorców i start-upów?
- Jak skutecznie działać w środowiskach polonijnych?

Światowe Spotkanie Młodej Polonii – POLONIA_CAMP 2025 rozpocznie się **17 lipca (czwartek)** na kampusie Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego (SGGW) w Warszawie.

18 i 19 lipca (piątek i sobota) uczestnicy wezmą udział w debatach, panelach dyskusyjnych, warsztatach językowych i kulturowych, zajęciach sportowo-rekreacyjnych oraz wieczorach artystycznych i seansach kina plenerowego.

Zakończenie wydarzenia przewidziane jest na niedzielę, **20 lipca (niedziela)**, po obiedzie.

Rejestracja na wydarzenie trwa do 25 czerwca 2025 r. (środa).

Zgłoszenia przyjmowane są poprzez stronę: www.poloniacamp.pl

TEMATY PANELI DYSKUSYJNYCH

1. ŚCIEŻKA

POKOLENIE P – MIĘDZY TRADYCJĄ A TRENDEM

Social media, sztuka, sport, folklor i aktywność społeczna – ta ścieżka to spojrzenie na nowoczesny patriotyzm i kreatywne sposoby promowania polskości na świecie. Poznaj twórców, kampanie, idee, które pokazują Polskę świeżo, autentycznie i dumnie.

1.1 ZASUBSKRYBUJ POLSKĘ

Jak mówić o Polsce, żeby to brzmiało ciekawie w każdym kraju? Co działa na Insta, TikToku i YouTube? Przykłady kampanii i twórców, którzy potrafią opowiedzieć o Polsce wciągająco i nowocześnie.

1.2 TWOJE KORZENIE – TWOJA MOC

Jak kreować współczesny wizerunek Polski i Polaków? Jak przełamywać stereotypy? Jak odkrywać dumę

z polskiego pochodzenia i budować swoją własną tożsamość?

1.3 KULTURA PO POLSKU (I PO SVOJEMU)

Muzyka, literatura, teatr, sztuka – jak pokazywać światu polską kulturę w nowoczesnych formach? I jak młodzi mogą stworzyć coś swojego, ale z polskim akcentem?

1.4 FOLK LOVE

Jakie znaczenie dla budowania polskiej współczesnej tożsamości ma kultura ludowa? Polski folklor w muzyce, designie i kulturze popularnej. Młodzi a folklor.

1.5 POLACY W AKCJI

Złoty, kampanie, wolontariat – jak środowiska polonijne angażują się w życie lokalne i współpracę międzynarodową? Jak zaangażowanie społeczne pomaga w odkrywaniu i zachowaniu polskiej tożsamości?

1.6 POLSKA! BIAŁO-CZERWONI!

Jak sport pomaga wzmacniać polską tożsamość? Promowanie Polski na arenie międzynarodowej przez gwiazdy sportowe. Czy drużyny sportowe mogą wspierać więzi lokalne wspólnoty polonijnej?

1.7 CZERWONY DYWAN W BIAŁO-CZERWONYCH BARWACH

Kariery polskich aktorów i reżyserów na świecie. Jak możemy wspierać młodych filmowców polonijnych za granicą? Jak promować polską kulturę poprzez filmy i seriale?

2. ŚCIEŻKA

POLSKA W ZASIĘGU

Co może zaoferować młodej Polonii ojczyzna? Przyjrzymy się dostępnym ścieżkom rozwoju: od studiowania i programów mobilności, przez zakładanie start-upów, po budowanie kariery w dynamicznie rozwijającym się rynku pracy i technologii. Polska to dziś nie tylko historia – to konkretne możliwości, realne wsparcie i Twoja przyszłość.

2.1 MOSTY DO POLSKI – mobilność, która zmienia życie

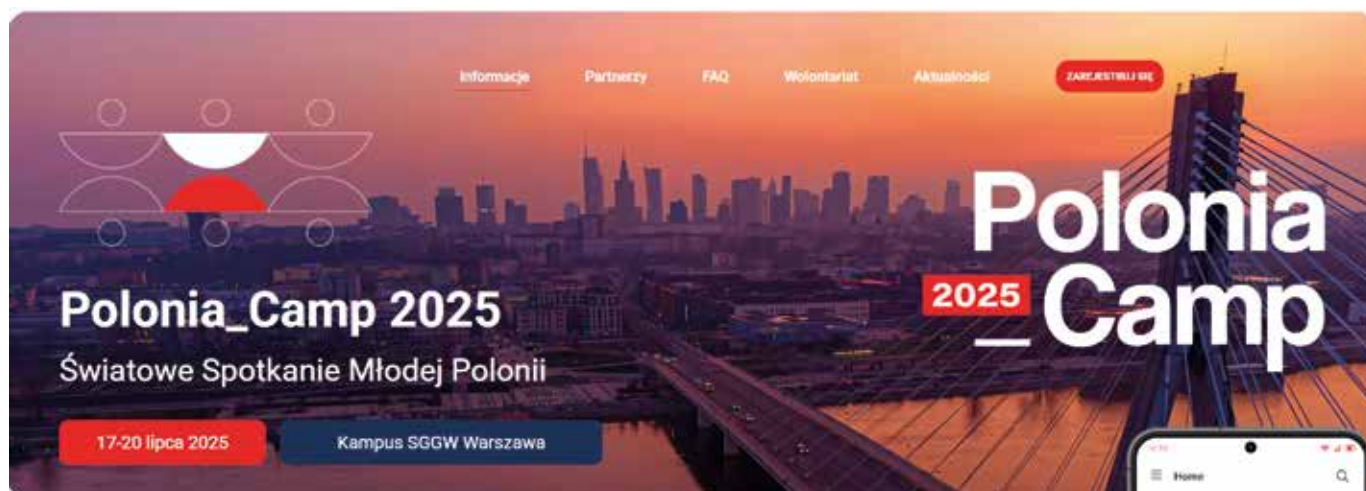
Co można zyskać dzięki wymianom, kursom i stażom? Czy polskie firmy są gotowe przyjmować młodzię z zagranicy? Programy mobilności dostępne dla młodej Polonii.

2.2 Z CAŁEGO ŚWIATA NA POLSKIE UCZELNIE

Zalety studiowania w Polsce. Jak wygląda rekrutacja z zagranicy? Stypendia i instytucje wspierające dla Polonii.

2.3 PRZYWIOZŁEM POMYSŁ, ZAKŁADAM FIRMĘ

Historie sukcesu i możliwości młodego biznesu w Polsce. Zakładanie firmy przez osoby z zagranicy. Jak państwo polskie wspiera zakładanie firm i start-upów.

2.4 POLSKA W TWOIM ZASIĘGU

Aplikacje, gry, podcasty – jak nowe technologie mogą pomóc ci lepiej poznać Polskę? Czy warto stworzyć «polonijnego Netflixa»? I czy nauka języka może być naprawdę wciągająca?

2.5 POLSKA DOLINA KRZEMOWA

Ekosystem start-upowy, inkubatory przedsiębiorczości, wsparcie i fundusze. Polskie firmy i nowe technologie.

2.6 MADE IN POLAND

Jakie polskie marki są rozpoznawalne globalnie i dlaczego? Wchodzenie młodych marek na rynek międzynarodowy. Co przyciąga zagranicznych konsumentów do polskich produktów?

2.7 Z ZAGRANICY NA RYNEK PRACY

W jakich branżach młodzież polonijna ma największe szanse na zatrudnienie? Które z ich kompetencji są najbardziej poszukiwane przez pracodawców? Wsparcie dla młodych wchodzących na polski rynek pracy.

3. ŚCIEŻKA

AKTYWNA POLONIA

Ta ścieżka pokazuje, jak młodzi Polacy na świecie budują lokalne społeczności, wchodzą do polityki, tworzą nowoczesne media, uczą się języka polskiego i wspierają nawzajem, także w trudnych momentach. Porozmawiamy o tym, jak z odległych miejsc tworzyć wspólną, żywą przestrzeń polskości.

3.1 AKTYWNI POLACY NA WSZYSTKICH KONTY- NENTACH

Lokalny aktywizm – wolontariat, inicjatywy i rady młodzieżowe. Od czego zacząć działalność w środowiskach polonijnych? Jak można zaangażować się społecznie i politycznie?

3.2 FROM POLAND TO PARLIAMENT – journey of political success abroad.

What were the beginnings of politicians? Is it worth acting as Polonia in the country of residence? Discussion will be held in English.

3.3 MIĘDZY DRUKIEM A SMARTFONEM

Jak tworzyć media, które przyciągają młodych Polaków na świecie? Media społecznościowe kontra tradycyjne. Jak docierać do rozproszonej po świecie Polonii?

3.4 WSPARCIE W KRYZYSIE

Zdrowie psychiczne młodzieży polonijnej. Jak radzić sobie z samotnością i innością? Jak lokalna Polonia może udzielić wsparcia psychologicznego?

3.5 JĘZYK POLSKI Z POKOLENIA NA POKOLENIE

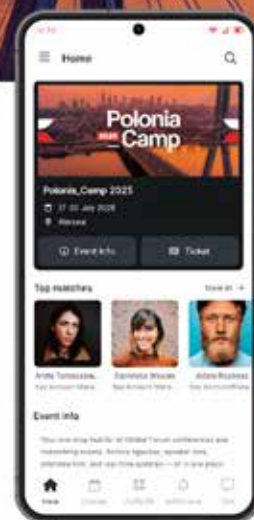
Przyszłość szkół polonijnych w XXI wieku. Nowoczesne metody to większa motywacja do nauki. Co zrobić, żeby młodzież chętniej uczyła się polskiego?

3.6 Z POLSKI DO PARLAMENTU

Historie sukcesu Polaków w polityce krajów zamieszkania – inspiracja i praktyczne wskazówki, od czego zacząć, jak budować kontakty i zaufanie. Jak przekuć polskie pochodzenie w sukces polityczny?

3.7 POLACY W UKRAINIE, POLACY DLA UKRAINY

Jak Polacy angażują się w pomoc humanitarną i społeczną na Ukrainie? Współpraca polsko-ukraińska wśród młodzieży. Jak wygląda codzienność w Ukrainie w czasie wojny?

Finansowanie

Zadanie współfinansowane ze
środków Kancelarii Senatu

Organizatorzy

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

INSTYTUT SPRAW
PUBLICZNYCH

Polska na orbicie. Misja IGNIS wystartowała!

POLSKA DOŁĄCZA DO KOSMICZNYCH LIDERÓW. O GODZINIE 8:31 CZASU POLSKIEGO Z PRZYŁĄDKA CANAVERAL WYSTARTOWAŁA 25 CZERWCA MISJA IGNIS. TO PIERWSZA W HISTORII POLSKI MISJA TECHNOLOGICZNO-NAUKOWA REALIZOWANA NA POKŁADZIE MIĘDZYNARODOWEJ STACJI KOSMICZNEJ (ISS) Z UDZIAŁEM POLSKIEGO ASTRONAUTY. TO HISTORYCZNY MOMENT DLA POLSKIEJ NAUKI, TECHNOLOGII I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI.

Blisko dwa pokolenia czekały na ten moment – aż Polska wróci do udziału w badaniach i rozwoju technologii kosmicznych – powiedział tuż po starcie misji minister rozwoju i technologii Krzysztof Paszyk.

25 czerwca 2025 r. o godzinie 8:31 czasu polskiego, z Centrum Kosmicznego im. Johna F. Kennedy'ego na Florydzie wystartowała misja IGNIS. Na pokładzie kapsuły Crew Dragon, wyniesionej przez raketę Falcon 9 firmy SpaceX, znalazł się polski specjalista misji Sławosz Uznański-Wiśniewski. To drugi Polak w historii, który poleciał w kosmos, a pierwszy który znajdzie się na pokładzie ISS.

Start misji w Centrum Nauki Kopernik w Warszawie wspólnie z dziećmi i młodzieżą oglądali premier RP Donald Tusk oraz minister Krzysztof Paszyk.

Polska znów w kosmosie

Misja IGNIS jest częścią misji Ax-4. W skład załogi wchodzi: dowódca Peggy Whitson z USA, pilot Shubhanshu Shukla z Indii, specjalista misji dr Sławosz Uznański-Wiśniewski z Polski i specjalista misji Tibor Kapu z Węgier.

Po raz pierwszy w historii astronauty z Polski, Węgier i Indii wyruszyli wspólnie na Międzynarodową Stację Kosmiczną w ramach rządowych misji. Każdy z

trzech krajów powraca właśnie do lotów kosmicznych z udziałem własnych astronautów po ponad czterech dekadach.

Dziś jesteśmy gotowi. Mamy znakomitą kadrę naukową i techniczną, mamy wybitnego astronautę, a także całe zaplecze technologiczne, które pozwala nam realnie uczestniczyć w wyścigu o przyszłość. Eksploracja kosmosu to nie abstrakcja – to konkretny wpływ na nasze życie tu, na Ziemi - podkreślił minister Krzysztof Paszyk.

Realizacja misji to kamień milowy dla polskiego sektora kosmicznego, naukowego i gospodarczego. Misja to efekt umowy zawartej między Ministerstwem Rozwoju i Technologii a Europejską Agencją Kosmiczną. Została sfinansowana przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

Nowe perspektywy dla polskiej nauki, edukacji i gospodarki

Misja IGNIS to ważny krok w rozwoju polskiego sektora kosmicznego. Dzięki niej polskie instytucje zyskują dostęp do infrastruktury Międzynarodowej Stacji Kosmicznej, gdzie możliwe jest testowanie rozwiązań, które nie mogą być w pełni zrealizowane na Ziemi.

To również impuls do wzrostu kompetencji w przemyśle kosmicznym, budowania świadomości społecznej w obszarze nowoczesnych technologii oraz wzmacniania pozycji Polski w europejskich i międzynarodowych projektach naukowych.

Kosmos to nie tylko nauka i marzenia o przyszłości. To również gospodarka, bezpieczeństwo oraz wpływ na codzienne życie obywateli. Technologie, z których korzystamy na co dzień – w komunikacji, nawigacji, medycynie – powstały właśnie dzięki badaniom prowadzonym w przestrzeni kosmicznej. Sektor kosmiczny w Polsce rozwija się dynamicznie, mamy coraz więcej firm, które nie tylko projektują nowoczesne rozwiązania, ale dziś – za sprawą tej misji – będą mogły je realnie przetestować w przestrzeni kosmicznej. To odpowiedź na wieloletnie postulaty tego środowiska i dowód na to, że Polska nie tylko uczestniczy w nowoczesnych technologiach, ale staje się ich współtwórcą – mówił minister rozwoju i technologii Krzysztof Paszyk.

Misja IGNIS potwierdza, że Polska jest już nie tylko uczestnikiem światowych misji kosmicznych, ale także ich współtwórcą. Szeroki program technologiczno-naukowy, czyli 13 eksperymentów, które zostaną przeprowadzone na ISS, a także bogaty program edukacyjny wskazują na skalę tego przedsięwzięcia. Wyniki eksperymentów mogą znaleźć zastosowanie w sektorze kosmicznym, ale przyczynić się także do rozwoju innych branż przemysłu oraz z

powodzeniem służyć wzmocnieniu bezpieczeństwa państwa. To nie przypadek, że sektor kosmiczny i związane z nim zaawansowane technologie są uznawane za jedne ze strategicznych w krajach wysokorozwiniętych. Polska również – poprzez misję – udowadnia, że jest to liczący i perspektywiczny dla kraju obszar – podkreśla prezes Polskiej Agencji Kosmicznej dr Marta Ewa Wachowicz

Polskie eksperymenty w warunkach mikrogravitacji

Podczas 14-dniowego pobytu na ISS, Sławosz Uznański-Wiśniewski przeprowadzi 13 eksperymentów zaproponowanych i opracowanych przez polskie firmy, instytuty badawcze i uczelnie. Były one przygotowywane we współpracy z ESA.

Wśród eksperymentów znajdują się m.in.:

- testy zaawansowanych algorytmów sztucznej inteligencji (AI) w warunkach mikrogravitacji,
- badania nad komunikacją bez użycia mięśni z wykorzystaniem fal mózgowych,
- analiza wpływu długotrwałego pobytu w kosmosie na zdrowie psychiczne astronauty,
- pomiary poziomu hałasu na ISS i jego wpływu na załogę,
- badania nad zastosowaniem mikroglonów w przyszłych misjach i w medycynie kosmicznej.

To nie tylko naukowy wkład Polski w badania kosmiczne – to również możliwość transferu technologii na Ziemię zwłaszcza w takich dziedzinach jak medycyna, neurotechnologia, systemy komunikacji czy biotechnologia

Pełna lista projektów: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/ignis--pierwsza-polska-misja-na-miedzynarodowa-stacje-kosmiczna>

Kosmiczna edukacja – inwestycja w przyszłość

Misja IGNIS ma również wymiar edukacyjny. Ma inspirować młodych ludzi do zainteresowania się

naukami ścisłymi, technologią i eksploracją kosmosu. Już teraz szkoły i uczelnie w całej Polsce włączają się w działania popularyzujące badania kosmiczne, tworząc przestrzeń dla przyszłych naukowców, inżynierów i innowatorów.

Misja ta ma wymiar wyjątkowy. Blisko 20% jej czasu zostało przeznaczone na działania edukacyjne. Już wkrótce odbędzie się kilka bezpośrednich połączeń z polskim astronautą, skierowanych do dzieci i młodzieży. Te spotkania mają nie tylko przybliżyć kosmos, ale przede wszystkim zainspirować nowe pokolenia nauki poprzez pasję – podkreślił minister Krzysztof Paszyk.

W ramach przygotowań do misji opracowano szeroki pakiet działań edukacyjnych. Obejmuje on aktywności naszego astronauty przed, w trakcie trwania misji oraz po jej zakończeniu.

W trakcie trwania misji planowane jest przeprowadzenie wydarzeń edukacyjnych, podczas których zaproszeni uczniowie połączą się na żywo z polskim astronautą. Odpowie on na pytania najmłodszych oraz wykona uczniowskie demonstracje eksperymentów edukacyjnych. Uczestnicy każdego z wydarzeń wezmą udział w warsztatach i wykładów, a także pikniku edukacyjnym.

Koniec misji będzie początkiem m.in. cyklu edukacyjnego «Zostań kosmicznym inżynierem». To warsztaty inżynierskie dla młodzieży. Tematyka obejmie kluczowe dla polskiego sektora kosmicznego obszary.

Przeprowadzone zostaną również szkolenia dla nauczycieli. Na podstawie działań edukacyjnych zrealizowanych podczas misji, POLSA stworzy też 60 tematycznych materiałów edukacyjnych, w tym scenariuszy, filmów oraz propozycji doświadczeń dla szkół, edukatorów i wszystkich zainteresowanych. Materiały opracowane w ramach cyklu «Lekcji z orbity» trafią do polskich szkół.

Źródło: www.plinspace.pl

Polski astronauta

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

THE EUROPEAN SPACE AGENCY

Polski naukowiec – projektowy astronauta Europejskiej Agencji Kosmicznej Dr Sławosz Uznański-Wiśniewski

Decyzja dotycząca powołania Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego zapadła w Paryżu, podczas ostatniego dnia posiedzenia Rady ESA na szczepku ministrów. Kontrakty ESA otrzymało pięciu astronautów korpusu podstawowego i dwunastu rezerwowych, w tym jeden z niepełnosprawnością.

Wybór Polaka do tej ekskluzywnej grupy był ogromnym sukcesem. Dr Sławosz Uznański-Wiśniewski musiał pokonać ponad 22 tysiące kandydatów z całej Europy w trwających półtora roku eliminacjach ESA. Kandydaci przechodzili różnorodne testy wiedzy o kosmosie i technologiach kosmicznych, inteligencji i sprawności obliczeniowej, umiejętności rozwiązywania złożonych, nietypowych problemów pod presją czasu, odporności psychicznej i zachowania zimnej krwi w warunkach stresu. Poddani byli szczegółowym badaniom medycznym i przeszli szereg rozmów kwalifikacyjnych.

Doświadczenie i pasja w kosmicznej karierze

Dodatkową przewagę Polakowi dało doświadczenie nabyte w Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych (CERN) w Genewie, gdzie pracował jako operator Wielkiego Zderzacza Hadronów LHC. Jest to urządzenie równie złożone i zaawansowane technologicznie jak Stacja Kosmiczna. Dr Uznański-Wiśniewski zajmuje się też projektowaniem elektroniki odpornej na promieniowanie, a właśnie taka musi być stosowana w kosmosie. Doktorat z elektroniki i umiejętność prowadzenia badań naukowych to kolejne jego atuty przydatne na Stacji Kosmicznej. Jego hobby – chodzenie po Himalajach – to zaś najlepszy sposób na trening odporności na stres i trudne warunki.

To z pewnością jeden z najważniejszych dni w moim życiu, ale też wyjątkowy moment dla polskiej nauki i polskiego udziału w eksploracji kosmosu – docenienie naszych osiągnięć i podkreślenie potencjału. Jako Polak jestem dumy, że będę reprezentował nasz kraj przy realizacji wspólnego, europejskiego programu kosmicznego. Nasz udział w nim już jest istotny. Jestem przekonany, że będzie znacząco większy. – skomentował wybrany na astronautę Sławosz Uznański-Wiśniewski.

Biografia

Pochodzi z Łodzi, gdzie w 2008 r. ukończył z wyróżnieniem Politechnikę Łódzką uzyskując tytuł mgr inż. Również w tym samym roku otrzymał tytuł mgr inż. na Uniwersytecie Nantes (Francja) i tytuł inż. na Politechnice w Nantes (Francja). W 2011 r. obronił z wyróżnieniem doktorat na Uniwersytecie Aix-Marseille (Francja).

Jest autorem książki na temat efektów promieniowania w układach elektronicznych i współautorem ponad 50 artykułów w czasopismach i na konferencjach naukowych. Jego zainteresowania zawsze były ściśle związane z przemysłem kosmicznym. Prowadził wykłady dot. projektowania systemów kosmicznych na międzynarodowych szkołach inżynierskich (SERESSA 2014 r., 2021 r.), organizował warsztaty pomiędzy CERN i NASA oraz dla sektora prywatnego. Był recenzentem wielu projektów satelitów komercyjnych, jak np. satelity firmy ICEYE oraz projektów związanych z polskim sektorem kosmicznym, takich jak PW-SAT2, HyperSat i EagleEye.

Sławosz Uznański-Wiśniewski jest polskim astronautą projektowym w Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA). Jest naukowcem i doktorem elektroniki. Pracował w Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych (CERN). Jego badania naukowe koncentrują się na projektowaniu systemów elektronicznych o wysokiej niezawodności. Aktywnie bierze udział w utrzymaniu i operowaniu dużą infrastrukturą naukową w CERN, jak Wielki Zderzaczy Hadronów (LHC). Jednym z jego największych projektów w tej dziedzinie jest realizacja systemu kontroli mocy, który od 2017 r. jest podstawową częścią LHC.

Doświadczenie zawodowe Kosmiczna kariera

Zainteresowania Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego zawsze były ściśle związane z przemysłem kosmicznym. Prowadził wykłady dot. projektowania systemów kosmicznych na międzynarodowych szkołach inżynierskich (SERESSA 2014 r., 2021 r.), organizował warsztaty pomiędzy CERN i NASA oraz dla sektora prywatnego. Recenzował wiele projektów satelitów komercyjnych, jak np. satelity ICEYE oraz projektów związanych z polskim sektorem kosmicznym takich jak PW-SAT2, HyperSat i EagleEye.

W wolnym czasie bierze udział w wyprawach wysokogórskich, podróżuje lub spędza czas żeglując ze znajomymi, dzieląc się swoimi żeglarskim doświadczeniem lub biorąc udział w regatach.

Kopernik, Chopin, Szymborska... i nie tylko –

czyli polskie dziedzictwo wraz ze Sławoszem Uznańskim-Wiśniewskim na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej

CHCĄC PODKREŚLIĆ NARODOWY WYMIAR WYPRAWY, POLSKI ASTRONAUTA ZABRAŁ ZE SOBĄ WYJĄTKOWY ZESTAW PRZEDMIOTÓW, KTÓRE NAWIĄZUJĄ DO KLUCZOWYCH OSIĄGNIĘĆ POLSKI W NAUCE, KULTURZE I HISTORII. TE SYMBOLE NARODOWEJ TOŻSAMOŚCI DOWODZĄ, ŻE MISJA TO NIE TYLKO INNOWACJE TECHNOLOGICZNE, ALE TAKŻE DZIEDZICTWO, KTÓRE ŁĄCZY POKOLENIA.

Flaga Polski

Trudno o bardziej narodowy symbol dla każdego kraju niż flaga. Dlatego na pokład ISS poleciał biało-czerwona flaga, którą na miejscu dumnie będzie prezentował Sławosz Uznański-Wiśniewski. Nie jest to pierwszy raz, kiedy polskie barwy narodowe znajdą się w kosmosie, ponieważ już w 1974 r. nasza flaga poleciała na Księżyc w ramach misji Apollo 17.

Oryginalna naszywka z misji gen. Mirosława Hermaszewskiego

Szczególne znaczenie ma oryginalna naszywka z misji Sojuz 30, którą nosił na skafandrze generał Mirosław

Hermaśzewski. Dzięki uprzejmości Centrum Badań Kosmicznych PAN ten historyczny artefakt znajdzie się na pokładzie ISS, symbolicznie łącząc dwie misje – pierwszą i najnowszą polską obecność na orbicie.

Polski wkład w naukę reprezentować będą pamiątki związane z dwiema wybitnymi postaciami światowego formatu: Mikołajem Kopernikiem i Marią Skłodowską-Curie.

«De revolutionibus»

Mikołaja Kopernika

Znaczenie polskiej myśli naukowej zostanie podkreślone poprzez udostępniony przez Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku diagram wiernie skopiowany z wiekopomnego dzieła, prezentujący heliocentryczny model świata, który zmienił postrzeganie miejsca Ziemi w kosmosie. Będzie to nawiązanie do dziedzictwa polskiego astronoma i jego rewolucyjnych odkryć, które zapoczątkowały nową erę w astronomii.

Pamiątki związane z Marią Skłodowską-Curie

W przestrzeń kosmiczną trafią również pamiątki z Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie. Faksymile pierwszej strony rozprawy doktorskiej dwukrotnej zdobywczyni nagrody Nobla oraz pocztówka «cegiełka». Dochód z jej sprzedaży miał zasilić budowę Instytutu Radowego w Warszawie. Warto dodać, że stworzenie takiej instytucji było marzeniem wybitnej polskiej uczzonej, czemu dała wyraz adnotacją na pocztówce: «Mojem największym życzeniem jest powstanie Instytutu Radowego w Warszawie. Maria Skłodowska-Curie».

Sól z Wieliczki

Kolejny punkt na liście to bryłka soli kamiennej o wymiarach ok. 5x5 cm, przekazana przez Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. Bryłka pochodzi z kopalni soli w Wieliczce – jednego z najstarszych wciąż czynnych obiektów górniczych na świecie, wpisanego na pierwszą listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Bursztyn znad bałtyckiej plaży

W kosmos polecą również nazywany «złotem północy» - doceniany na całym świecie ze względu na swoje piękno - naturalnie przezroczysty, jasnożółty, bursztyn z sobieszewskiej plaży. Ten cenny dar natury pochodzi ze zbiorów Muzeum Bursztynu w Gdańsku.

Mazurek Fryderyka Chopina

W locie na ISS nie może zabraknąć elementów kultury i sztuki. Na ISS znajdzie się rękopis «Mazurka As-dur» Fryderyka Chopina - kompozytora, którego muzyka od wieków porusza serca ludzi na całym świecie. Dzięki Narodowemu Instytutowi Fryderyka Chopina w Warszawie, obecność jego dzieła na orbicie będzie symbolicznym przypomnieniem o duchu polskiej kultury, który przekracza granice i epoki.

Twórczość Wisławy Szymborskiej

W kosmosie będzie również poezja i to ta z noblowskiej półki. Polecą znajdujące się w zbiorach Fundacji Wisławy Szymborskiej dwa wiersze polskiej noblistki: «Radość pisania» i «Sto pociech»: wiersze uniwersalne i ponadczasowe, tłumaczone na kilkadziesiąt języków i znane czytelnikom poezji w wielu zakątkach naszego globu.

Krajka

Na orbicie nie zabraknie także elementu ludowego. Za sprawą Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie na ISS polecą krajka - fragment tkaniny w formie bransoletki, o tradycyjnych wzorach ludowych. Pochodzi ona z centralnej Polski i reprezentuje region opoczyński - jeden z czterech regionów etnograficznych województwa łódzkiego. Krajkę zdobi charakterystyczny, barwny motyw, typowy dla polskiego wzornictwa ludowego.

Polskie litery

Jednym z najbardziej oryginalnych elementów zestawu są polskie litery zawierające znaki diakrytyczne - ą, ć, ę, ł, ń, ó, ś, ź, ż. To hołd dla języka polskiego, jednego z najważniejszych elementów narodowej tożsamości, który mimo historycznych zawirowań przetrwał i rozwija się do dziś.

Plakat IGNIS autorstwa Andrzeja Pągowskiego

Równie ważnym przedmiotem jest plakat misji IGNIS autorstwa Andrzeja Pągowskiego - artysty, który w 1978 roku stworzył plakat upamiętniający lot gen. Hermaszewskiego. Po 47 latach jego nowa praca trafi w kosmos, tworząc most między przeszłością a przyszłością polskiej eksploracji kosmosu.

Polska misja technologiczno-naukowa na Międzynarodową Stację Kosmiczną to nie tylko technologiczny sukces, ale również okazja do podkreślenia polskiej tożsamości na arenie międzynarodowej. Każdy z tych przedmiotów niesie ze sobą wyjątkową historię, a ich obecność na ISS symbolizuje wkład Polski w światową eksplorację kosmosu.

Po zakończeniu misji przedmioty wrócą do Polski, gdzie trafią do muzeów i instytucji, które je udostępniły, stając się świadectwem tej historycznej chwili. To nie tylko symboliczne przypomnienie o bogatej historii i kulturze Polski, ale także inspiracja dla przyszłych pokoleń, by sięgać gwiazd - dosłownie i w przenośni.

Dzięki misji IGNIS polska tożsamość narodowa znajdzie się na orbicie, potwierdzając, że Polska nie tylko patrzy w gwiazdy, ale także odgrywa aktywną rolę w ich eksploracji.

Wyniki Konkursu translatorskiego

22 STYCZNIA 2025 ROKU OGŁOSZONO WYNIKI KONKURSU TRANSLATORSKIEGO NA PRZEKŁAD WIERWSZA JULIANA TUWIMA I/ LUB FRAGMENTU PROZY MARKA HŁASKI, ZORGANIZOWANEGO PRZEZ AMBASADĘ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W ASTANIE. ZADANIEM UCZESTNIKÓW BYŁO PRZETŁUMACZENIE WYBRANEGO WIERWSZA LUB FRAGMENTU PROZY Z JĘZYKA POLSKIEGO NA JEDEN Z JĘZYKÓW: ROSYJSKI, KAZACHSKI LUB KIRGISKI.

W konkursie wzięło udział 37 osób, które przysłały łącznie 53 prace, z czego 8 było tłumaczeniami na język kazachski, a 45 na rosyjski. Jury dokonało szczegółowej analizy nadesłanych tłumaczeń, biorąc pod uwagę ich zgodność z oryginałem, płynność językową, walory literackie oraz ogólne wrażenie artystyczne.

Poziom nadesłanych prac był zróżnicowany – od dosłownych, filologicznych tłumaczeń zarówno wiersza, jak i fragmentu prozy, nie oddających ducha przekładanych utworów, a będących jedynie zapisem ich znaczenia w językach przekładu, po bardzo dobre tłumaczenia, oddające poetykę oryginału, godne szerszej publikacji.

Jury przyznało trzy nagrody:

I miejsce i bilet lotniczy na trasie Astana-Warszawa-Astana otrzymał Pan *Stanislav Nidzelskiy* z Astany za wyjątkowe, kreatywne podejście do wyzwania tłumaczeniowego, które wyróżniło się na tle pozostałych prac. Pan *Stanislav* przysłał aż trzy wersje tłumaczenia wiersza Juliana Tuwima na język rosyjski, w których udało mu się nie tylko wiernie oddać treść i emocjonalny wydźwięk utworu, ale także zachować rym i rytm utworu przy użyciu niebanalnych słów, co powoduje, że jego przekłady są dziełami poetyckimi samymi w sobie. Każdy z zaproponowanych wariantów jest dopracowany i oferuje unikalną interpretację wiersza polskiego poety. Zwycięzca konkursu przysłał ponadto tłumaczenie fragmentu prozy Marka Hłaski (też na język rosyjski),

który to przekład był równie dopracowany i świadczy o dużej wrażliwości językowej oraz biegłości w oddaniu niuansów stylu autora oryginału.

II miejsce i czytnik książek otrzymała Pani *Yelena Kritskaya* z Pawłodaru, która również przysłała trzy wersje tłumaczenia wiersza Juliana Tuwima na język rosyjski oraz przekład fragmentu prozy Marka Hłaski. Wszystkie trzy wersje tłumaczenia wiersza również, jak w przypadku autora zwycięskich prac, charakteryzują się oddaniem ducha oryginału, przy zachowaniu rytmiczności wiersza oraz zachowania rymów; przekład prozański także zasługuje na uwagę.

III miejsce i elektroniczną fotoramkę otrzymała pani *Assel Zhaman* z Karagandy za przekład fragmentu prozy Marka Hłaski na język kazachski, w którym udało się zachować sens utworu, jego przekaz, oraz stylistykę. Była to zdecydowanie najlepsza praca w języku kazachskim spośród tych, które napłynęły na konkurs.

Równorzędne wyróżnienia w postaci gadżetów pamiątkowych otrzymali:

– Pani *Viktoriya Romanchuk* z Pietropawłowska za przekład wiersza Juliana Tuwima oraz fragmentu prozy Marka Hłaski;

– Pan *Dauren Tasmagambetov* z Ałmaty za przekład wiersza Juliana Tuwima oraz fragmentu prozy Marka Hłaski;

– Pan *David Kortel* z Astany również za przekład wiersza Juliana Tuwima oraz fragmentu prozy Marka Hłaski;

– Pani *Tatiana Karabasheva* z Pawłodaru za przekład wiersza Juliana Tuwima na język rosyjski.

Pozostali uczestnicy konkursu otrzymali skromne pamiątki w podziękowaniu za udział i zaangażowanie.

Źródło – protokół rozstrzygnięcia Konkursu Translatorskiego zorganizowanego przez Ambasadę Rzeczypospolitej Polskiej w Astanie.

Przekład: Stanislav Nidzelskiy*Wersja 1***Робкое признание**

Не пойму, как молвить... В этом мире
 Всё имеет меру да весы...
 Полюбил тебя я, словно в выри,
 В некоей мере, средь земной красы.

До поры, до времени... Ведь чувство
 Держит меру, как река берега.
 Слов не выплеснуть... Скажу изустно:
 Так люблю, что в сердце жжёт пурга.

Я почти что тронулся рассудком,
 В омут страсти окунулся вдруг,
 Не совсем, но, скажем так, попутно,
 Кто же знает, что сомкнётся круг.

Коли ты... такое же, быть может,
 Что-то схожее... как в поле рожь,
 Без обетов (сердце не стреножишь),
 Коль на нынешний расклад поймёшь...
 Но однако (кто же знает верно?)
 Коль считаешь, что судьба велит –
 Намекни мне тихо, достоверно,
 Пусть с оглядкой, коль душа болит.

*Wersja 2***Несмелое признание**

Не пойму, как высказать... В природе
 Всё имеет свой особый лад...
 Полюбил тебя я, будто вроде
 Тихий вечер любит листопад.

До поры... Ведь чувство, словно в поле
 Васильки среди высоких трав.
 Слов не подберу... Скажу до боли:
 Так люблю, как месяц, приустав.

Я брожу, как тополь одинокий,
 В омут грёз ныряю, словно луч,
 Не совсем, но, будто бы до срока,
 Кто же знает, где найдёшь свой ключ.
 Коли ты... как яблонька весною,
 Что-то схожее... как в роще дрожь,
 Без обетов (вольному – привольно),
 Как по утру чистая роса, поймёшь...

А однако (кто же знает точно?)
 Коль считаешь, что заря велит –
 Шепчи тихо, будто колокольчик,
 Пусть несмело, коль душа болит.

*Wersja 3***Сомнение**

Как выразить?... В сём мире бесконечном
 Всему есть мера, грань и свой предел...
 Я вас люблю – признаюсь, хоть не вечно,
 До некоей меры – так бы я посмел.

До грани той... где чувство, как стихия,
 Хранит размер и собственный закон.
 Нет слов... скажу лишь с горечью: стихи я
 Слагаю в страсти, будто в смертный сон.

Я близок к исступленью, как в пустыне
 Блуждает путник, жаждою томим,
 Не до конца, но всё ж – как раб гордыни,
 Кто знает, чем наш жребий предпрешим?

Когда и вы... подобное терзанье,
 Быть может... как туман в горах седых,
 Без клятв (они лишь множат расставанья),
 Постигнув миг сомнений роковых...

Однако же (судьбе кто верить волен?)
 Коль мните вы, что рок нам начертал –
 Шепните мне, пусть голос ваш безмолвен,
 С оглядкой на земной страстей накал.

Przekład: Stanisław Nidzelskiy

Марек Хласко

Ни предисловие, ни послесловие

Писать предисловие или послесловие – это ужасная история.

В предисловии автор книги обычно пытается направить своих читателей, а в послесловии – оправдаться в том или ином.

Я очень хотел бы избежать и первого, и второго – отсюда это глупое название, но тем, кому эта книга покажется фантастически неправдоподобной, пусть примут от меня маленькую горстку информации – что, конечно, никого ни к чему не обязывает.

Не помню, когда это случилось. Когда мысленно возвращаюсь в то время и снова вижу разбитые дороги, скользкие повороты, разболтанные машины и оборванные фигуры, когда мне кажется, что я слышу рёв мотора, разрывающий сладкую тишину гор, я почти уверен, что всё началось в тот день, когда все уехали в лес, а мне выпало «дежурство» по чистке картошки. Хорошо помню, как я почистил эту картошку и сварил, потом она разварилась в кашу, потому что я слишком долго держал её на огне, поэтому уже вечером, при свете керосиновой лампы, чаще попадая ножом в собственные кости, чем в картофелину, я чистил во второй раз и снова варил на огне, разжигаемом паклей и солярой; потом слил воду с этой картошки и с отчаянием наблюдал, как она твердеет; и уже слышал те проклятия, которыми они будут меня осыпать, и всё ещё – несмотря на то, что картошка снова превратилась в неприятное месиво – верил, что они вернуться. Но они не вернулись.

Среди ночи меня разбудили люди из ближайшей деревни, а потом я бежал километрами по снегу, прикрывая свет лампы ладонью; и наконец остановился над ручьём, на дне которого лежала машина: не джимс, а студебеккер, помню как сейчас.

Через несколько дней приехала комиссия и новые водители; и снова мы возили древесину на других, таких же плохих машинах. Ах да, забыл добавить, что те, для кого я варил картошку, тоже лежали на дне того замёрзшего ручья. Но они уже никогда больше не возили дерево. И не ели картошку. И ничего другого.

Теперь я вижу, что началось всё не тогда. Всё началось раньше. Началось это в городе и с того, что по своей вине я разбил машину и нигде не мог найти работу. Ходил от базы к базе, от мастерской к мас-

терской, и всюду за мной тянулась слава того, кто «угробил» машину.

Я не хотел менять профессию; предпочёл бы умереть, чем уйти от руля – те, кто ездит или ездил, поймут меня – не мог. Но и зацепиться нигде не мог: я был молод, диспетчеры и начальники транспорта смотрели на меня с недоверием, велели прийти через день или через месяц, и в конце концов мне пришлось податься в горы. Там никто ни о чём никого не спрашивал, там всё было ясно; то есть на горы и на эту работу других охотников не было.

Приехал ночью в городок Б., переночевал в грязной и холодной гостинице – а на следующий день был уже в горах; ехал по чистым, светлым дорогам и верил, что буду ездить здесь вечно и любить горы, их тишину, их шум, их ярость и их покой. Ехал по длинной, светлой дороге: какой-то странно ровной для лесного тракта, но в какой-то момент, проехав очередной поворот, мне пришлось остановиться – внизу лежала машина, лежало дерево и лежал человек, и я был первым, кто это увидел.

Нет, теперь я вижу, что всё перепутал. Это точно началось в тот день, когда мы грузили лес где-то очень высоко и в сильный мороз. Да, точно. Машины стояли на тракте, а мы на лежнях подкатывали брёвна. Трое; один с одного конца, второй с другого, третий посередине. Если отпустит тот, что в середине, то те, что по бокам, ещё успеют отскочить. Но если отпустит кто-то из крайних – тогда как раз и отпустил один из крайних, и обледенелое бревно раздробило ему позвоночник, и случилось это так быстро и так обыденно, что не было в этом ничего страшного, ничего великого, и я не очень понимаю, почему так хорошо это помню.

Помню, как мы стояли над этим человеком, и нельзя было его ни поднять, ни перенести, ни отвезти в город, потому что не на чем было, и все мы знали, что это конец; и он тоже знал и кричал всякий раз, когда его пытались перенести с дороги в сторону – чтобы машины могли ехать на лесопилку.

Все стояли над ним, все переминались с ноги на ногу, потому что было ужасно холодно: двигатели в машинах работали без перерыва, потому что с запуском этих старых машин всегда были проблемы, и все злились и дулись, что это так страшно долго длится, а ведь известно, что всё уже кончено.

И отходили в сторону, и отливали, и подправляли двигатели, и топали, без конца топали, потому что действительно был исключительно холодный день, и всем уже всё осточертело – и если я помню этот день, то, наверное, только из-за этого великого топтания; это как будто они злились на него, а одновременно хотели ему помочь.

А потом внезапно воцарилась какая-то радость и оживление; и все стали друг к другу лучше и приветливее – когда уже всё было кончено и наконец можно было снова надеть шапки. Не знаю, почему я не написал именно эту сцену в книге. Может быть, потому что хотел бы умереть один, не видя над собой ничьего лица и не слыша никаких слов и ничего. Но это было.

Было всё это в горах и на дорогах, и был я и Варшавяком, и Забавой, и Девяткой, и Вандой, и Орсачком, и Апостолом, и никем из них.

Таково право человека, который, чтобы передать правду, должен менять и выдумывать факты. И тут бы мне уже закончить, только ещё два предложения.

Написал я когда-то рассказ, который является позором моей жизни и название которого ни за что не приведу; но одна из сцен этой книги была уже в том рассказе. Простите меня за то, что повторяю её здесь во второй раз, но этот человек – Девятка – действительно, хотя это и не является никаким моим оправданием, погиб; и, наверное, так, как я хотел бы погибнуть. Боюсь больницы, уколов, ночных горшков и жестокости врачей – поэтому прошу меня простить. Прошу также простить мне эту книгу – надломленную и неровную, ни то отчёт о собственной жизни, ни то фантазию, где всё перемешалось друг с другом, и никто уже в этом не разберётся; но написал я её из большой любви к автомобилю. К автомобилю – самой прекрасной вещи, какую придумал человек двадцатого века; единственной вещи, благодаря которой можно убежать от жизни, от себя и от других.

Не ставлю никакой даты. Несмотря ни на что, не помню, когда и где это началось; знаю также, что ещё не закончилось. Спросите других. Им не нужно выдумывать, а всё, что было, есть и будет, сохранится в их словах и в их сердцах – в этом заключается наваждение.

MIESZKASZ ZA GRANICĄ, A TWOJE SERCE JEST W POLSCE?

MIĘDZYNARODOWY KONKURS

BYĆ POLAKIEM

XVI EDYCJA 2024/2025

**ZAPRASZAMY
DZIECI I MŁODZIEŻ OD 6 DO 22 LAT
ORAZ NAUCZYCIELI POLONIJNYCH**

- **Gala finałowa na Zamku Królewskim**
- **Atrakcyjne nagrody dla laureatów**

REGULAMIN I ZASADY KONKURSU

www.bycpolakiem.pl

ORGANIZATOR

